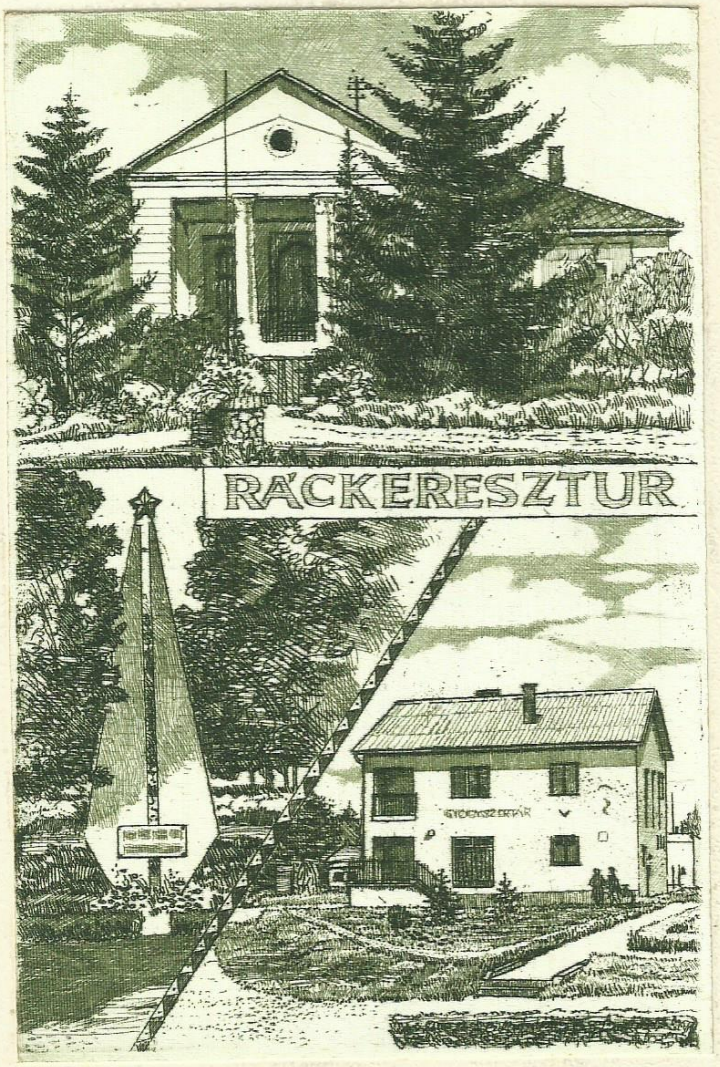

RÁCKERESZTUR

Ráckeresztur

Község

története.

Irta:

Vrbik József

Ráckeresztur, 1979.október 9.

ELŐSZÓ

1957.május 3 óta látom el Ráckeresztur Községi Tanács elnöki feladatait. Az elmult évek elegendő időt adtak arra, hogy megismerjem a község lakosságát, területét a lakosság igényeit, szokásait és a községhez ragaszkodásukat.

Nyugodtan kijelentem, hogy a község lakói szorgalmas, becsületes munkásemberek. Ápolják a régi hagyományokat, de értékelik a jelent is. A fentiek ösztönöztek arra, hogy kutassam a község multját, rögzitsem a jelent és azt a rohamos fejlődést, amelyet a község megélt. Különösképpen nagy fejlődés következett be az utolsó évek során 1945-től napjainkig. A község összefüggő történetét még nem irták meg, igy én probáltam összegyüjteni a község keletkezésével, fejlődésével kapcsolatos adatokat. Nem tudtam mindenre kiterjedően hiteles adatokat összegyüjteni, általánosságukat nem kivántam rögziteni. Minél később fognak hozzá egy település történetének feldolgozásához, annál kevesebb hiteles adatot találnak. Azt kérem az utókortól, hogy a község történet irását folytassák, mert akkor tudják igazán becsülni a jelent, ha ismerik a multat és ahhoz hasonlitják jelenünket.

Községünk területe már a honfoglalás előtt lakott hely volt. Bizonyitják a keltakorból előkerült agyagedények is. A romai korból egy kőhid romjait tartja számon a történelem tudomány.
A török idők előtt egyszerüen "k e r e s z t u r" volt községünk neve. Az elnevezést az itt felállitott kereszttől nyerte.
Nagy Lajos korából 1378.évből van kereszturről az első irott emlékünk "k e r e s z t h u r" amint akkor nevezték községünket.
"Zenth-Michlós" és Baracka között létezett labdásvarsány, amely a török pusztitásai folytán eltünt.
1347-ben labdásvarsány adományozásakor, mint egyik határpont emlitettik "Zent-Michlós" is.
Zsigmond király 14o7-ben Kalandai János fiának Cornelhiusnak adja Szent Miklós és Szent László pest és fejér megyei helyiségeket. A fenti corneliusból lett később a korniss család.
Hol,eti, vagy etyi, hol ruszkai előnevet viseltek.
A XV. XVI. XVII. században különböző birtok perek szinhelye Szent Miklós és Szent László.
A szomoru mohácsi csata 1526, ill. buda megszállása 1541.után, megyénk a török hadak felvonulási területe lett, községünk magyar lakossága szétszoródott.
A lakatlan vidékre rácok telepedtek. Ezért kapta községünk a "Ráckeresztur" elnevezést 1629. táján.
A török kiverése után 1686-88. hamarosan ujból betelepült községünk. Az 172o-ban összeirt családok nevei közül, ill. azok leszármazói ma is léteznek.
A Háder, Pálinkás, Szabó, Molnár családok. Mások Grozdics, Studencsik, Czimerman, Epics, Kebrard, Bradacskó, Tanku, Spaczkó, Hajzler családok eltüntek.

A török elől elmenekült földesur az uj lakóktól is megköveteli a járandóságát.
Bizonyitja az 1656.-ban kelt és községünkben cimzett levél.
Kereszturi Koncz! miért az én hirem nélkül Varsányon vetésteket megaratáttok?
Leveletek is nincsen róla, bizony egyszer megadjátok az árát, miért nem bélitek meg. Én csodálom, hogy reá mertetek menni.
Ha akarjátok élni, megárendájátok én tőlem, mert bizony minden marhátokat elhozatom róla, isten veled.
Dátum Mocsa.ai 1656.dec.16. Sept.
Tanyi Dániel szolgál, Kereszturi Koncznak ez Kérelem adassék hamarsággal.
Később a ráctelepesek is elhagyták a községet.
Az 1685-ben megejtett összeirás szerint Kereszturon 3o lakóház van, de egyetlen lakó sincs a községben.
Az állandó háboruság a kettős adózás "török és magyar földesuraknak" terhei elviselhetetlenek voltak. A lakosság elmenekült.
A földesur:Fleismann Auselhen.
1722-25.években a község kisszámu lakossága megépiti templomát, fatoronnyal deszkázott mennyezettel.
1734.évben elkezdődik az egyházi anyakönyvezés.
A község lakóinak száma 1747-ben 264 fő.
1747-ben a község 3 embere volt csak 6o éven felül.
Szent László és Szent Miklós puszta tulajdonosai Baracskai Pálffy és annak leszármazói Pálffy Kata, Dienes másképp Tany Dániel.
Hogy a XVII.században milyen állapotok uralkodtak Ráckereszturon bizonyitja ezt az alant közölt a székesfehérvári levéltárban megtalálható levél.
"Urbérrendezés Ráckereszturon"
1768. Szál:Fejér vármegye levéltára Acta imridica et instmmenta publica. fasc.51. Ráckeresztur no 1.

1./ Ezen tekintetes nemes vármegyétől még in.Anno 175o kiadatott bizonyos urbáriummal munkáltak, de e szerint fél esztendőnél tovább nem dolgoztak.

2./ Ezen helyiség semmi pénzbeli szolgáltatást, vagy cenzust nem ád, hanem minden házhoz egyforintot.

3./ Minden gazda ház szerint és esztendőkint az uraságnak 3 csibét, 1 kacsát, 6 tojást, zsellér pediglen ennek felit, ugy nem különben karácsonyra és husvétre 1-1 borjut szoktak adni, mely ezen konyhára való az előbb följegyzett urbáriumtől vett eredetét.

4./ Ezen helyiségeknek semmi nemü beneficuma nincsen ercsibe szokták a duna malmába vinni örlendő jószágukat, amely ökrös szekérrel 2 órányira vagyon, ugy hasonló képpen, ha valami kevés eladandó jószágocskája volna, ugyan ercsiben, vagy budára, amely három jó mérföldre vagyon ezen helyiségtől, szokták vinni.
Község rétje volt, amelyben 6 bogjára való szénát takarithattak, de ezt az uraság fabrikát épitettvén ezidén annak részére foglalta.
Vagyon még egy darab külön rétje, amelyen jó idővel lehet még vagy 5 bogjára való szénát készitени.
Szántó földje is vagyon, amelyben az idén a helység számára vetettek 8 pozsonyi mérő zabot, de ezt csak minden harmadik esztendőben lehet vetni.
Ezen kivül a plébános urnak, oskola mesternek, kovácsnak és egyház finak szoktak vetni.
Legelő mezeje vagyon, amely már ennek előtte két esztendővel mások által megbecsültetett, egyedül csak ötven darab marhának élelmire találtatott elegendőnek.
Ezt pedig mint, hogy felesbirkát tart az uraság, s a plébános ur eléltetik, és igy kénytelenitettik a szegénység máshová marháját készpénzzen bérlelni.
Ezen határban sem tüzre, annyival inkább épületre való fa nincsen.
Volt ennek előtte való harminc kévére való nádlása egy-egy gazdának, de mivel fabrika épitetett, nagy vize lévén a tónak, tovább semmi reménysége nincs a nádláshoz.

Vagyon valamely csekély szőlőhegye is a korcsmáltatással szent györgyik szabadok.
A kilenced és az előbb feljegyzett datiokon kivül semmit sem adnak.
Itt a Dunának árja semmi károkat nem tészen, hanem a fabrikánon fogott viz, valamint a kender, ugy káposzta földeiken, nem kevés kárt teszen.

5./ Egy-egy gazdának vagyon őszi alá való öt darab földje. Az elsőben 4, a másodikban is 4, a harmadikban 6, a negyedikben 5, az ötödikben is 5, azaz mindenestől 24 pozsonyi mérő.
Tavaszi alá pedig 19 pozsonyi mérő. Ehhez járul kender és kukorica föld, melyben általában vethet másfél pozsonyi mérőt. A föld másképpen jó és termékeny.
Vagyon rétje is, amelyben egy-egy gazdának mikor jó termése vagyon, akkor két négyökrü szekérre való szénát takarithat, mikor pedig szárazsság van, akkor közönséges szükségre, ahol amit lehet kaszálgatnak.
Itt sarjut nem lehet kaszálni.

6./ Ami a marhás robotot illeti, azon marhával, amellyel magának dolgozott, mindenkor dolgoztak.
Ugy kézimunkát hasonló képpen tettek, valamikor parancsoltattak, azért ennek számát sem tudják, a robotra való menetel ugyan most bevétetik, de a vissza jövetel nem.

7./ Minden féle külső veteményekbül a termésekbül azaz buzából, árpából, zabból, kenderből, borsóból, lencséből, mind ekkoráig kilencedet szoktak adni.
Másféle dátiákat, vagy ajándékokat nem adtak egyebet a harmadik Punktumban feljegyzeteken kivül.

8./ Itt 15 pusztahely vagyon, melyeknek gazdái, valamint a legeltető mezőnek szük volta, ugy a robotra rendkivül hajtás miatt kik előbb, kik később szöktetnek el azoknak földeiket pedig az uraság maga birja.

9./ Ezen helyiség lakosai szabad elmenetelüek.
Anno 1768. Dia 2o. Április

Rátzkeresztur

Wolfg angus Boncz
assessor

A fenti levél is mutatja, hogy a község őslakossága is kimondottan mezőgazdasági dolgozó volt és az akkori földesurnak földjén dolgoztak.
1768.évben emlitett állapotok uralkodtak az 189o-es években is. Annyi változás történt, az 18oo-as évek végén, hogy az országos vasutépités során egy pár fő a vasutnál dolgozott, később alkalmazott is lett. Az 189o-es években az aratás kézi erővel, kaszával történt, a cséplést pedig, mivel gép nem volt, lovakkal végezték. A behordott gabonát lovakkal tapostatták és a tisztitáshoz pedig a szelet használták fel. A gabona tisztitásánál meg kellett várni, hogy szeles idő legyen és lapáttal feldobták a levegőbe a magot és a szél a hulladék anyagokat elvitte és a tiszta szem hullott vissza a földre. A lakosság nagy része az uraságoknál, mint cseléd, vagy arató napszámos dolgozott. Az 19oo-as évek elején már megkezdték a gabona cséplést 1ó vontatásu járgányos cséplő géppel, mely az alábbi képen látható.

A község lakossai az alábbi helyeken válaltak aratási munkákat.
Szent László pusztán, 4o pár, Szent Miklós pusztán 36 pár, és Kis pusztán 3o pár aratót szerződtettek az uraságok.
Egy banda arató állt a kaszásból, marokszedő, kötélkészitő, és kötözőkből.
Az aratók hajnal viradattól, este 9-lo óráig dolgoztak. Napnyugta után fogtak hozzá a learatott gabona összerakásához kereszt formákban. A távolabbi helyeken lévő aratók, a közös konyha által készitett ételeken éltek a legtöbb esetben. Bableves és gombóc volt az ebéd, de hasonlóképpen a vacsora is.
A legtöbb helyen közönséges mosdótálban történt, 5 személy részére a tálalás és azt a földön körülülve fogyasztották el. Képzelje csak el a jelen nemzedék, hogy este villanyfény nélkül esetleg lámpa, vagy gyertyafénynél kellett a vacsorát elfogyasztani, nem törödve azzal, hogy szöcske és szunyog keveredett ételükbe.
Az egész napos nehéz aratás után izzadtan, porosan, hiányos mosdási lehetőségek után feküdtek le a közös szálláshelyre. Az uraságí aratók és sommások részére rendszerint az egyik istálló egyrésztét kiüritette és fapriccsre, vagy anélkül szalmát tettek a dolgozók alá, és arra tettek pokrócot és ez volt a nehéz fizikai munkások pihenő helye.
A község határában két olyan baraképület volt, ahol az aratókat elhelyezték. Az egyik a község déli részén lévő homokos gödörnél volt, amely az alábbi képen látható.

A másik baraképület a község északi részén a miklós pusztai kastély mögött volt, jelenleg már egyik sincs meg. A kettőzök nők, vagy kisebb fiu gyermekek voltak a fenti állapotok tartottak 1945.-ig.

. / .

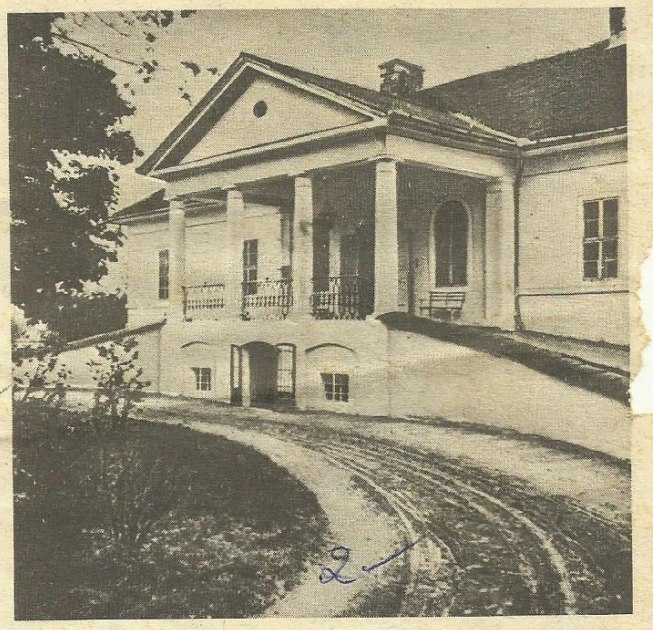

GAZDATISZT ÉS ARATÓK 1927-BEN

Az erszényt ne kelljen nagyon kinyitni

4

2

3

Az éves uradalmi cselédek sorsa sem volt jobb, mint a napszámos aratóké, legfeljebb csak annyival volt biztonságosabb a helyzetük, hogy egy évig a foglalkoztatottságuk biztositva volt.

A bérezés két féle volt, az egész és a fél bér. Az egész bér 19 mázsa buza, 4o forint egy kataszteri hold kukorica föld és meg volt engedve egy tehén tartás, amelyet az uraság által biztositott istállóban helyeztek el. A sertés és baromfi tartás nem volt meghatározva, de minden gazda maga gondoskodott a-zok elhelyezéséről. Az uraság lakást biztositott a cselédeknek, de azok a lakás viszonyok nem voltak olyan jók, mint a mai.

Az 189o-es évben még sok helyen egy lakószobában lakott 4 család. A fenti időben a táncsics utcában meglévő Szommer féle

Két évvel később, 1938-ban végre a képviselőház elé terjesztették a mezőgazdasági munkások biztosításáról szóló javaslatot is. A biztosítottak körét igyekeztek minél jobban szűkíteni: csak azokra a férfiakra terjedt ki a biztosítási kötelezettség, akiknek két holdnál kevesebb földjük volt. A várakozási időt 15 évben szabták meg, a korhatárt 65 évben, az úgynevezett járadéktörzs évi 60 pengő, amihez a biztosított — vagyis befizetett — évek után évi 1,50 járult. Ez utóbbihoz azonban az kellett, hogy legalább 25 héten át fizessék utána a járulékot.

(Aligha véletlen, hogy akkoriban sok földbirtokos visszatért az ősi hagyományhoz, amely szerint Szent György napjától Szent Mihály napjáig szerződtették a munkásokat. Ez ugyanis — április 24-től szeptember 29-ig — csak 22 hét.)

Összesen 75 000 emberre terjedt ki az 1938: XII. törvény (mint emlegetni szokták: az OMBI-törvény) hatálya. Egy évvel később kiegészítették, bevezetve a mezőgazdaságban az özvegyi járadékot is.

Külön szabályozták — többször is — az állami alkalmazottak nyugdíját. 1885-ben úgy rendelkezett a törvény, hogy a 65. évét betöltött állami alkalmazott nyug-

házban egyetlen szobában lakott, Pálinkás János, Takács János, Polinger István és Broskó János családja, tehát összesen egy szobában 28 fő. Az ilyen álakásokban előfordulhatott, hogy az egyik családban lakodalom, a másikba szülés, de előfordulhatott haláleset is. Ilyen embertelen körülmények között laktak a családok, amelyet soha nem felejthet el az utó nemzedék.

A fenti embertelen körülmények ellenére is kénytelen volt dolgozni a cselédember, mert attól kellett tartania, hogy január elsején, amikor a szólitás volt, ha nem tetszik az uraságnak, kiadja a cselédkönyvét és elindulthat vándorutra munkát keresni.

A januári napokban az országutak vándorló cselédekkel voltak tele. A köves utak mentén elhelyezett tanyák urasága megbizott olyan személyeket, akik az olyan vándorló cselédeket igyekezett behivni és megfogadni, aki több munkaképes cselédnek valónak rendelkezett, mert akkor egy lakással három munkaerőt, vagy többet is el tudott helyezni. A lányos családok nehezebb helyzetben voltak, mert azokat nem tudták éves munkásnak alkalmazni, csak kettőzőnek, vagy napszámos munkásnak.

Az őszi idő beáltával a lányoknak el kellett menni különböző városokba szolgálni, otthon nem maradhattak.

A kisfiuk helyzete is szomoru volt, mert időközönként kivették őket az iskolából, hogy munkába állitsák őket és ezért is sok volt az olyan gyermek, aki egyáltalán nem járt iskolába, vagy nem jutott el a hatodik osztályig, esetleg irástudatlan maradt.

Az általános volt, hogy az iskolai szünetben 9 éves kortól alkalmazták a gyermekeket munkára. A kukorica és különböző ekézésnél lóvezetőnek, gazoló kapálásra, és iskolai szünetben nyáron, tarló szántásra.

A gyengén fejlett gyermekekre négy ökröt bizták és amennyiben hibásan szántottak a megbizott első béres /baltás/ korbáccsal végig verte a gyereket, pedig az nem sokat tehetett hisz allig érte fel az eke szarvát.

. / .

Ez volt szegénykéknek a nyári vakáció.
Az alábbi képen látható az ökrösszekér.

Az alábbi képen látható a lóvontatásu hóeke, amit az utak tisztitásánál használtak.

A földbirtokosok az olcsó munkaerő lévén a kisgyermekeket is foglalkoztatták, és a felnőtteket ezen időszak alatt nehezebb fizikai munkára küldték.
A cselédember elhelyezkedése után rendszerint április elesején történt azok elköltöztetése. A hurculkodás lófogattal, vagy négyökrös szekérrel történt. Lehetetlen sáros utakon rossz időjárási viszonyok ellenére is költözni kellett. Igaz nem volt akkor ennyi butor egy családnál, mint manapság. A járművek nagy része a gazdasági épületekhez szükséges faanyagot szállitotta.
A hiányos butorzat azt is jelentette, hogy sok helyen a legények az istállóban aludtak az állatokkal egy fedél alatt, mivel ott meleg volt.
A fiatalok szórakozó helyei, legtöbbször az istálló volt, ahol beszélgettek és kártyáztak.
1912-ben épitették meg Ercsi községben a cukorgyárt.
A fenti gyár a ráckereszturi emberek egy kis részének is munkát adott. Télen-nyáron gyalog jártak az üzembe, hacsak valami alkalmi lófogat nem akadt aki fel vette őket.
A kereset nem volt sok és nem tudtak minden embert állandóan alkalmazni, többen az üzemi munka mellett nyári aratási munkát is vállaltak, hogy a család megélhetését biztositani tudják.
Ugyancsak a nyári szabadság időszaka alatt cséplő gépnél munkát vállaltak.
Az alábbi képek a gabonacséplést mutatják.

./.

Az 1935-ös években több lakos kerékpárt vásárolt és azzal közlekedtek 1954.-ig, amig a gazdasági vasut /kisvonat/ a személy szállitást meg nem valósitotta. A kerékpár olyan nagy dolog volt akkor, mint ma legalább egy személygépkocsi.

A fenti életsors 1945-ig tartott a község felszabadulásának időpontjának, amely 1944.december 8.-án következett be.

A községben 1945.április 10.-én a községháza udvarán /Kossuth u. 18.sz./régi tanácsház/ közfelkiálltással megválasztották a földigénylő bizottságot. A bizottság tagjainak az alábbi személyeket választották meg:
Nagy M.Száraz István, Makkai Lajos, Pálinkás Mihály /Arany J.u./ Cs.Baki János, Szakmány Ferenc, Gergely József, ifj.Mádai János, Baki Sándor, Hoffmann József, Damak Lajos, Cs.Csizmarik István, Novák Pál, T.Szabó József, Szentes Imre, Damak Antal, Király János.
A földigénylő bizottság az ügyek állandó intézésére öttagu választmányt választott.
Ezek: ifj.Mádai János, Baki Sándor, Gergely József, Damak Lajos, Hoffmann József.
Az öttagu bizottság elnökévé egyhangulag Damak Lajost választotta meg, aki a fogadalmat letette. A bizottság tagjai azután az elnök kezébe letették a fogadalmat.

. / .

A község lakossága nagyon szerette a földmüvelést és a földhöz való ragaszkodásukat bizonyitja, az 1945. április 15.-én kelt jegyzőkönyv, mely szerint a szomszéd községek megkeresését határozták el, oly értelembe,hogy az esetleges feleslegesen maradó juttatható föld ingatlanaikat község ünk igénylői rés zére engedjék át. /Ercsi, Baracska, Martonvásárt keresték meg./
A bizottság által készitett kimutatás szerint az alábbi területeket osztották fel.

Az egyénileg kiosztott földingatlanok területe 3.olo kataszträlis hold.
Földhöz jutatottak száma: 382 fő
Kimutatás a földnélküli paraszt gazdákról.

Zsellérek: /földnélküliek/	1308 kh	148 személy
Gazdasági cselédek	1218 kh	111 személy
Kishaszon bérlők	342 kh	74 személy
Földhöz jutatott tiszt.vis.	5 kh	5 személy

A község területén földingatlannal nem rendelkezők, majd földhöz jutatottak: 2873 kh, 338 személy.
A földosztás megvalósitásával uj korszakra helyezték Ráckeresztur lakosságának gazdasági és politikai életét.
A kezdeti időszakban a nincstelen proletárok hihetetlennek tartották, hogy a dreher földbirtoknak és más földesuri birtoknak tulajdonosai lehettek.
Azok a földbirtokosok kiket kedvezőtlenül érintett a földosztás, igyekeztek megfélemliteni az ujonnan földhöz juttatottakat, hogy ne vegyék birtokba a számukra kimért földterületeket, mert az uraságok vissza jönnek és felelősségre vonják a földosztókat és a föld foglalókat.
Sok esetben sikerült propagandájukkal eredményt elérni,de végül is a Magyar Kommunista Párt, a helyi nemzeti biottság, és a földigénylő bizottság tagjainak sikerült meggyőzni a hitetlenkedőket, hogy a földreform az uj rend alaptörvénye és ezzel sikerült maguk mögé felsorakoztatni a nincstelen proletárok tömegeit.

2.

Kimutatás

a törpe és kisbirtokosok szám és terület szerinti csoport megosztásáról.

Birtokkategória	Földreform végrehajtása előtt		után		Hány tulajdonos maradt a régi csoportban	Hány tulajdonos ment át uj csoportba
	szám	kh.	szám	kh.		
0-5.kh.	170	147	130	590	130	139
5-25.kh.	41	830	522	4870	38	3
25-50.kh.	6	226	4	140	4	2
50-100 kh.						
összesen	217	2243	656	5600	172	145

3.

Kimutatás

a középbirtokról

0-5.kh.						
5-25 kh.						
25-50.kh.						
50-100.kh. 100-1000 kh	1	786	1	243	1	1
összesen	1	786	1	243	1	1

4.

Kimutatás

a nagybirtokról.

0-5.kh.						
5-25.kh.						
25-50.kh.						
50-100 kh. 1000.u felül	1	2734			-	1
Összesen.	1	2734				1
1-4. összesen	219	5843	657	5843	172	147

Rácker esztur, 1945. junius 30.

vezetőjegyző h.

FEJÉR MEGYEI LEVÉLTÁR

2734
786
5520

A földosztást követően az uj gazdálkodási élet megindítása sok nehézséggel járt. Az állat állomány száma nagy mértékben lecsökkent, az áthuzódó front katonái az emberi fogyasztásra alkalmas állatokat felélték. Az igavonó állatok a front szolgálatába lettek állitva.

A lakosság a nehézségek ellenére nagy lelkesedéssel fogott hozzá a jutatott ingatlanok müveléséhez, annak ellenére, hogy igen kezdetleges eszközök álltak a rendelkezésükre.

Nem volt igavonó állat, szerszám, eke, vetőgép.

Sok helyen a frontról vissza maradt beteg és sebesült lovakkal, tehenekkel sok esetben egy tehénnel fagerendős ekével probálták a jutatott földet megmüvelni.

A volt csekély számu uradalmi traktorok, vagy gőzgépek nem álltak a földmüvesek szolgálatába, mert a front időszaka alatt azok hasznavehetetlenné válltak.

Tehát az uj földhöz jutatottak a lelkesedésen kivül mással nem igen rendelkeztek, de mégis vállalták a küzdelmet, mert annak értelmét látták.

A későbbi időben a gazdák igyekeztek megteremteni kis gazdaságaik életképességéhez szükséges felszereléseket, lóvat, kocsit, és egyéb felszerelést.

Sok helyen a gazdálkodáshoz szükséges felszereléseket nem tudták megteremteni, ezért földjüket bérbe adták másoknak, ők pedig üzemben, vagy máshol vállaltak munkát.

1948.-ig a község területén kizárólag egyéni gazdálkodás folyt.

1948.év végén alakult meg a sertéstenyésztő nemzeti vállalat, melynek utódja lett a ráckereszturi állami gazdaság, amely 1961.évig müködött a község területén.

. / .

Paraszt udvar az egyéni gazdálkodás korából:

1961.évben az állami gazdaságot, mint önálló egységet megszüntették és föld területeinek egy részét a Sinatelepi Állami Gazdaság, a másik részét László pusztával együtt a Magyar Tudományos Akadémia Martonvásári Kutató Intézetének erdőháti gazdasága vette át. A megszüntetett állami gazdaság ismertebb igazgatói voltak az alábbiak:
Per József, Szendrei József, Farkas Mihály, Birtalan Árpád és Erdei Mihály.
A község belterületén lévő volt állami gazdasági épületeket a községben megalakult termelő szövetkezetek kapták meg használatra.
1949.szept.16.-án alakult meg községünkben az első mezőgazdasági termelőszövetkezet Ráckeresztur miklóspusztai központban. A termelő szövetkezet neve Lenin mezőgazdasági termelőszövetkezet.
Az alábbi épületben volt a központ:

./.

A termelő szövetkezet megalakitását Garamszegi Alajos kezdeményezte, aki akkor a földmüves szövetkezet ügyvezetője volt, valamint id.Benkő József ráckereszturi lakos, aki a Fejér megyei mezőgazdasági osztályon,mint termelő szövetkezet szervező dolgozó.A termelő szövetkezet 12 taggal alakult meg, 135 kh földterülettel, melyből 78 kh a bevitt terület, a többi pedig állami tartalék területből lett biztositva.Kezdetben a területeket szétszortan müvelték a tagositást a területek összevonását nehezen tudták végrehajtani. Az őszi mezőgazdasági munkákat már közösen végezték és a tsz épület kulcsait Brauk Károly volt tulajdonos átadta Horváth István teremelő szövetkezet elnökének.

Meghalt: 1986. július 13-án

A termelő szövetkezet tagsága Horváth István ráckeresztur Ady E.u. lakost választotta meg elnökévé. Nevezett egyszerü gazdálkodó paraszt ember volt, és merte vállalni a teljesen ismeretlen, ujszerü gazdálkodási forma irányitását. Az indulásnál a termelő szövetkezet igen nehéz helyzetben volt, mert a földek megmüveléséhez nem álltak rendelkezésre a szükséges eszközök és igavonó állatok. 1949.októberében kaptak egy pár lóvat az államtól, de akkor az is gondot okozott, hogy ki eteti és ki hajtja a lófogatot. Kezdetben az elnök, valamint D.Németh János tsz tag etették és gondozták a lovakat, majd később a tagok közül volt olyan személy, aki elvállalta a lovak gondozását és hajtását.

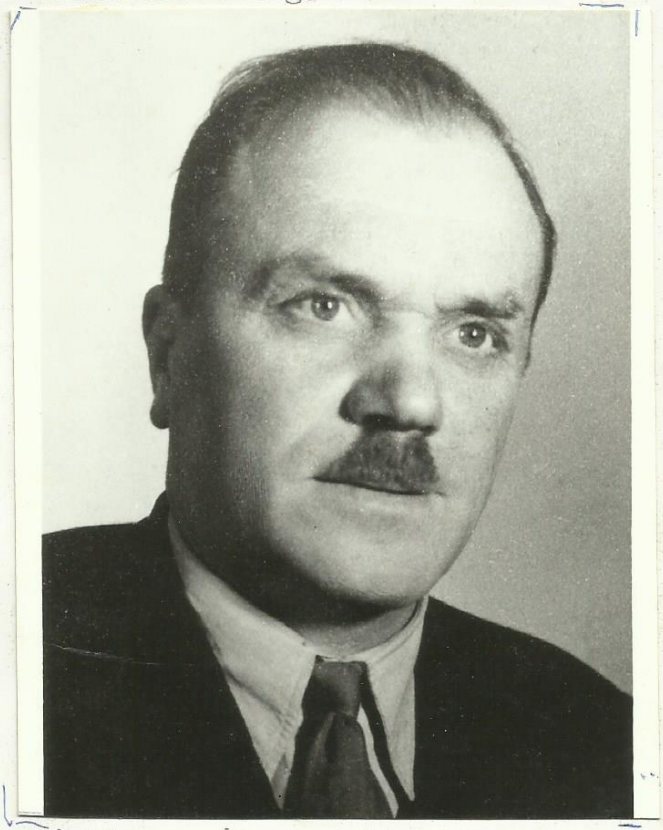
A termelő szövetkezet a sertéseket szintén az államtól kapta. A sertéseket az ercsi vasutállomásról 3o db-ot ugy hajtották haza. Egy bizonyos ideig a takarmányt a már létező sertés tenyésztő nemzeti vállalattól kapták.
A termelő szövetkezet megalakulásakor az alábbi személyek voltak tagjai: Horváth Istvánné, Horváth Etelka, T.Szabó József, T.Szabó Józsefné, D.Németh János, D.Németh Jánosné, Novoth Gábor, és Novoth Mária, Király Pál, Király Kálmán, Szabó Antal, Szabó János, Fodor Lajos, Pálinkás János.
1951.évben Horváth István termelő szövetkezet elnökét fejér megye Mór községbe 3 hónapos elnökképző tanfolyamra hivták be és helyette a termelő szövetkezet elnökévé Veszeli Antal akkor 36 éves tagot választották meg.

A fenti időszakban a termelő szövetkezet elnöke végezte egyedül az irányitó munkát és ugyanugy kellett dolgoznia fizikai munkát, mint a többi tagnak, mert csak azért kapott fizetést.
A munka dijazását a végzett munka figyelembe vételével számolták el.

. / .

1951.évben alakult meg a községben a második termelőszövetkezet Béke mezőgazdasági termelő szövetkezet megnevezéssel. A termelőszövetkezet elnökévé Nagy Sándor 39r éves Ráckeresztur Kossuth u. 46. sz.alatti lakost választotta meg.

Meghalt:
1978. augusztus
27-én 10-óra

A tsz.tagjai az alábbi személyek voltak:

Csizmazia György,Gazsi István,Oláh Lajos,Oláh Mihály,Varga György, Madai József,Hujber József,Farkas Károly,Zsigmond Károly,Molnár János Sátor József,Reichardt Imre,Cseprekál István,Buzás József,Kubik László Pier Mátyás.

A fenti mezőgazdasági termelőszövetkezet 1956.-ig gazdálkodott,majd az ellenforradalom hatására a rend felbomlott a tagok kiléptek és a termelő szövetkezet állat állományát is széthurcolták.

Tehát a Béke termelő szövetkezet teljesen felbomlott,viszont a Lenin termelő szövetkezet csökkent létszámmal ugyan,de ujra közösen gazdálkodott.

1959. év márciusa történelmi fordulatot jelentett a község életében. Megkezdödött az egyéni gazdálkodások szövetkezeti gazdaságokká történő átszervezése.

Az átszervezés sok álmatlan éjszakát adott az átszervezést magyarázóknak,de azoknak a gazdáknak is,akik választ előtt álltak az egyéni gazdálkodásról a közös gazdálkodásra történő átlépés előtt.

./.

Nagyon nehéz volt az emberekkel megértetni, hogy az uj gazdálkodási forma jóbb lesz könnyebb lesz. 11 napig történt a szervezés az utolsó napokban, az emberek mikor már sokan beléptek a termelő szövetkezetbe a kocsmába ittak, és ott tárgyalgatták, hogy mit tegyenek. Sokan várták azt, hogy a Damak családok lépjenek be a termelő szövetkezetbe és akkor ők is követik azokat.

Damak Pál Kossuth L.u. lakos elsőként lépett a családjukból a termelő szövetkezetbe, és segitette a szervezési munkát, sőt a később megalakult Buzakalász termelő szövetkezeté főszervezője lett.

1959.március 7.-én megkezdődött a termelő szövetkezetekben történő belépés és különböző nevü és nagyságu termelő szövetkezetek alakultak.

A termelő szövetkezetekben történő belépés lassan történt, amelyet az alábbi számok is bizonyitanak.

Március 7.-én belépett 5 fő, 8.-án 16 fő, 9.-én 54 fő, lo.-én 118 fő, és 11.-én 128 fő lépett a termelő szövetkezetbe.

A nagy szervezést követően a községben 4 mezőgazdasági termelő szövetkezet alakult.

A korábban megalakult Lenin mezőgazdasági termelő szövetkezet taglétszáma lo7 főre emelkedett és lo74 kh, 612 négyszögöl terület került a szövetkezet használatába.

A szövetkezet elnökévé Benke Sándor Ráckeresztur Miklós pusztai lakost választotta meg, aki akkor 29 éves volt és 1956.évtől már a Lenin termelő szövetkezet elnöke volt.

Meghalt: 1983.IX.24-én

A másik termelő szövetkezet a Buzakalász elnevezést vette fel, amelynek 117 tagja és 919 kh és 145 négyszögöl területen gazdálkodott. A termelő szövetkezet elnökévé Gál Imre 28 éves Ady E.u. lakost választotta meg.

A termelő szövetkezet telephelye Ercsi felé haladva a kövesut jobb oldalán található. Iroda épülete a Kossuth L.u. 19.sz. alatti házban volt, amelyet 1968.évben lebontottak és helyette épitették meg az uj irodaépületet.

A harmadik termelő szövetkezet a Béke elnevezést vette fel. 177 fővel 1244 kh területen alakult meg. A termelő szövetkezet elnökévé Nagy Sándor Kossuth L.u. 46.sz. alatti lakost választotta meg, aki már korábban az emlitett Béke termelő szövetkezetnek is volt elnöke.

A negyedik termelő szövetkezet a Petőfi termelő szövetkezet elnevezést vette fel, tagjainak száma 54 fő, 55o kh 152o négyszögölön alakult meg a termelő szövetkezet elnökévé Veszeli Antal Ráckeresztur Ady E.u. lakost választotta meg, aki korábban már a Lenin termelő szövetkezetnek is volt elnöke.

A termelő szövetkezetbe belépett személyek belépési nyilatkozatot irtak alá, melyben megjelölték, hogy melyik termelő szövetkezetbe és hány kh földdel lép be.

TERMELŐSZÖVETKEZETI MUNKÁVAL A SZOCIALIZMUSÉRT!

MEZŐGAZDASÁGI TERMELŐSZÖVETKEZETI

BELÉPÉSI NYILATKOZAT

Alulírott [illegible] község [illegible] utca 11 hsz.
alatti lakos ezennel belépek a [illegible] nevű
mezőgazdasági termelőszövetkezetbe.

Magam és családom gazdaságában van:

szántó	5 kh ____ n.-öl	tehén	____ drb.
rét	____ kh ____ n.-öl	ló	1 drb.
legelő	____ kh ____ n.-öl	sertés	____ drb.
szőlő	____ kh ____ n.-öl	szekér	____ drb.
gyümölcsös	____ kh ____ n.-öl	eke	____ drb.
		vetőgép	____ drb.

belépő aláírása

Sztálinvárosi Ny. 21026

Az alant látható a belépési nyilatkozat.

A termelő szövetkezetben kellett vinni az illető tag tulajdonába lévő lovat, kocsit, ekét és egyéb gazdasági felszerelést, melyet a termelő szövetkezeti tagokból alakitott értékelő bizottság felértékelt és az érték 35 %-ának levonása után a termelő szövetkezet a Magyar Nemzeti Bank dunaujvárosi fiókja által biztositott hitelből a tagok részére kifizettek.
Nagyon sok problémát okozott az, hogy az értékelő bizottság megállapitásaival nem minden tag értett egyet. Volt olyan személy, aki a lovai közé csapott és elhajtott azzal, hogy nem hajlandó azért odadni a felszerelését, amennyit az értékelő bizottság megállapitott. Majd később meggyőződött róla, hogy a tényleges értéket becsülték meg és a termelő szövetkezetben hagyta a felszerelését.
A termelő szövetkezet megalakulását követően sok álmatlan éjszakát okoztak egyes tagok magatartásukkal a vezetőségeknek. Nem akartak menni a termelő szövetkezetbe dolgozni, nem ismerték fel, hogy csak akkor élhetnek meg jól, ha rendszeresen dolgoznak.
A nagynehezen elvetett és ki kelt kulturnövényeket nem akarták megmüvelni, kapálni, nem érezték azt, hogy a mezőgazdasági termelő szövetkezet a tagok tulajdona és csak az ugy gyarapitható, ha azt gondossan ápoljak és müvelik.
1959.évben a határ nagyon elgyomosodott, volt több olyan terület, amit meg sem kaptáltak, vagy csak itt-ott. Sok helyen a gyom nagyobb volt, mint a kulturnövény.
Az őszi betakaritás időszakában sem mentek az emberek dolgozni. Az aratás és cséplés is igen vontatottan haladt. Igy fordult elő, hogy még szeptember végén, amikor az uj vetést kellett volna végezni még mindig csépelték a buzát és abból a kevésből is, ami megtermett sok mag elhullott.
A községi buza átlag 1959-ben 9 mázsa , őszi árpa mázsa 9,25 mázsa holdanként, burgonya 24 mázsa holdanként.
A kukorica betakaritás, a cukorrépa szedés is igen lassan haladt. A cukorrépát még karácsonykor is szedték, mert ünnep és vasárnap a termelő szövetkezeti tagokon kivül a hivatalos dolgozói és Dunaujváros különböző üzemeinek dolgozói

. / .

is segitették a munkát.
A kukoricát még ujévkor is szedték, a hó eltakarta és a vadak a termés egy részét megették. A kukorica átlag termése 1o mázsa csöves volt katasztrális holdanként.
A munkában a teljesitményt munkaegységben mérték és annak számának növelésével nőt az egyes tagok jövedelme is.
A termelő szövetkezetek minden év végén zárszámadási közgyüléseket tartottak és ezeken a közgyüléseken rendkivül rossz volt a hangulat, méltatlankodtak a tagok, hogy keveset kerestek, akkor nem vették figyelembe azt, hogy keveset és rosszul dolgoztak.
196o.év tavaszán a Lenin termelő szövetkezet a Béke és Petőfi termelő szövetkezetek egyesültek és Március 15 mezőgazdasági termelő szövetkezet néven alakultak meg, és a központi iroda épületük Kossuth u. 46. sz. alatt, iroda székhellyel müködött.
Sokan voltak olyanok, akik az egyesüléssel nem értettek eggyet és nem mentek az uj termelő szövetkezetbe dolgozni.

Az akkori vezetés sem tudta megfelelően irányitani a nagy gazdaság életét, és ez is fokozta a tagság elégedetlenségét.

A termelő szövetkezet elnöke Ispán István 5o éves martonvásári lakos lett. A termelő szövetkezet nagyon kevés géppel rendelkezett, az aratást kézzel, a cséplést hagyományos cséplő géppel végezték. Az egyesülést követően a tagok közül sokan elmentek a tsz-ből gyárakba dolgozni. Nem volt büntetés az, ha azért kizártak valakit a tagság soraiból, mert nem járt dolgozni.
Az ellenőrzések is gyengék voltak, a határi lopások száma is elszaporodott.
A főagramónus Horváth Gábor volt, aki nem tudta a növénytermelési munkát megfelelően irányitani, ezért a termelő szövetkezet vezetősége nevezett munkaviszonyát megszüntette.
A termelő szövetkezet uj agramónusa Kovács János Kocsy M. utcai lakos lett, aki nyugdijazásáig dolgozott.
A Március 15 tsz főagramónusa Dombóvári István lett,aki jelenleg is irányitja szakterületén a termelést.

A teremelő szövetkezet állat állománya 196o.dec.22.-én az alábbi volt:
Március 15 Mezőgazdasági Termelő szövetkezet

Szarvasmarha	25o db	ebből tehén	89 db
Sertés	861 db	ebből koca	67 db
Juh	312 db	ebből anya	15o db
Baromfi törzs	looo db		

Buzakalász mezőgazdasági termelő szövetkezet állatállománya:

Szarvasmarha	19 db	ebből tehén	15
Sertés	344 db	ebből koca	24

A háztáji gazdaságban az alábbi állat állomány volt:

Szarvasmarha	131 db	ebből tehén	81
Sertés	1245 db	ebből koca	25o db
Baromfi	12.51o db		

A dunaujvárosi járási tanács mezőgazdasági osztálya 196o.évben még előirta, hogy a termelő szövetkezeteknek az állam felé, miből mennyit kell értékesiteni. A kevés állat létszámhoz viszonyitva a tervszámok igen magasak voltak.
A Március 15 termelő szövetkezetnek az alábbi terményeket, ill. állatokat kellett értékesiteni.
2o vagon buza, 1o vagon kukorica, 2o vagon burgonya, 5oo db hizó sertés, 15 db hizó marha, 9o mázsa baromfi, 3o.ooo db tojás, 114o hl tejet kellett eladni.
A Buzakalász termelő szövetkezetnek 9 vagon buzát, 5 vagon kukoricát, és 4 vagon burgonyát, valamint 15o db hizó sertést és 8o hl tejet kellett értékesiteni.

A háztáji gazdaságokból az alábbi árut kellett értékesiteni: 2oo db hizó sertést, 4o db hizó marhát, 1o mázsa baromfit, 2o.ooo db tojást, és 175 hl tejet.
1961-től a Március 15 termelő szövetkezet elnökének Veszeli Antal Ady E.u. lakost választotta meg, aki korábban már a Lenin termelő szövetkezetnek, ill. a Petőfi termelő szövetkezetnek is volt elnöke. A termelő szövetkezetekben 1964-ig a gépi munkákat az akkor müködő gépállomások erőgépeivel végezték, döntő mértékben a Mezőfalvi, ill. Velencei gépállomás.

1964-től fokozatossan tértek át a termelő szövetkezetek a gépesitésre. Az aratást először kévekötő aratógéppel, majd később arató cséplő géppel /kombájn/ végezték.

A tagság nem akart hozzá járulni, hogy arató cséplő géppel végezzék az aratást, mert attól féltek, hogy a gép elveszi a keresetüket. Kizárólag kézzel akartak aratni, de a vezetőség a munka meggyorsitása érdekében megkezdete az arató cséplő-géppel a buza aratást.

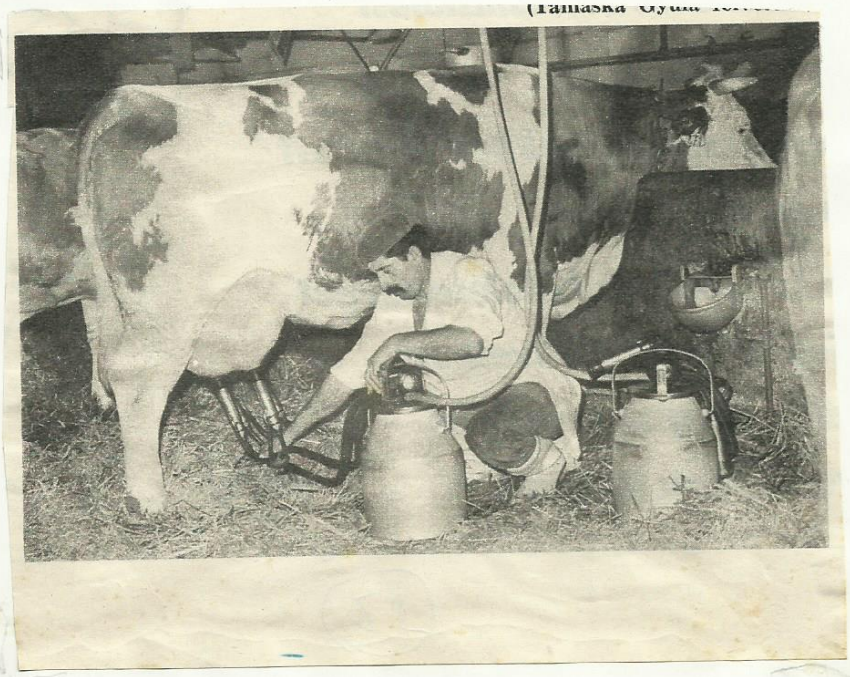

НИВА
СК-5

1

Ez a csodagép nagy megdöbbenést okozott mindenki számára, hogy hogyan lehet egyszerre aratni és csépelni. Az emberek hivatkoztak arra, hogy a gép nagy szemveszteséget okoz, pedig semmivel sem volt nagyobb a veszteség, mint a kézi aratásnál. A hagyományos aratásnál a kaszás, a marokszedő, a kévekötő, a kereszbe rakás, kocsira felrakás, a cséplőgépre szállitás, müveletei során sok mag elhullott. Később rájöttek arra, hogy a gép az embernek nem ellenésge, hanem barátja és az ő munkáját könnyiti meg, életét teszi szebbé.

A termelő szövetkezetek az aratást teljesen gépesitették és a tagok közül már senki sem akart kaszálni. Azokból a termelő szövetkezeti tagokból lettek kiképezve gépkezelők, akik korábban lófogattal dolgoztak, vagy a növénytermesztés más területén gyalogos munkát végeztek. A gépesités az állattenyésztés területére is kiterjedt, a fejést is géppel végezték.

./.

1964.év óta a Március 15. Termelő Szövetkezet elnökeként dolgozik Baki Pál,Ráckeresztur Petőfi Sándor utcai lakos, aki 39.éves nős, 1 gyermeke van.

A termelő szövetkezetek megalakulásuk óta nagyon sokat fejlődtek, ami kifejezésre jutott a termés átlagok növekedésében, az állatállomány fejlődésében.
1969.évben az alábbi termésátlagokat érték el:
buza 17,2/kh, kukorica 22/Kh /májusi morzsolt/
burgonya 94 m/kh/, valamint a cukorrépa 2o4,5 m/kh.
A tagok szorgalmasan végzik munkájukat, ami képfejezésre jutott a termésátlagokba, és természetesen a jövedelmük növekedésében is.

1968.évben az egy tagra jutó évi jövedelem a Március 15 Termelő Szövetkezetben 23.5oo.-Ft, mig a Buzakalász Termelő Szövetkezetben 27.5oo.-Ft-ot tesz ki.
A termelő szövetkezetek a fenti időszakban zöldség termesztéssel is foglalkoztak, de 197o-ben a Március 15 Termelő Szövetkezet az öntözéses zöldség termesztést megszüntette és csak öntözés nélküli zöldséget termeltek, paradicsmot 7o katasztrális holdon. A Március 15 Termelő Szövetkezet 197o. április 15.-én nyitott egy tej- és tejterméket árusitó boltot.
1972.február 8.-án a Március 15 Termelő Szövetkezet zárszámadó közgyülést tartott Baki Pál termelő szövetkezeti elnök vezetésével. Az évi jövedelem nagyon jól alakult, mely szerint az egy tagra jutó jövedelem eléri a 31.5oo.-Ft-ot.
A Buzakalász Termelő Szövetkezet szintén a fenti évben február 11.-én tartotta meg a zárszámadási közgyülését, Déczi János termelő szövetkezeti elnök vezetésével. Az egy dolgozó tagra jutó évi jövedelem 37.5oo.-Ft, a tsz.tagság nagy megelégedéssel fogadta a bejelentést.
A termelő szövetkezet főagramónusa Szilasy István a főkönyvelő pedig, Fekete Ferencné. 1974.április elsején Fekete Ferencné elment a Buzakalász Termelő Szövetkezetből, és helyette Balázs Jenő, Perkátai lakos lett megbizva a főkönyvelői feladatok ellátásával. Ugyancsak a fenti évben ment el a Március 15. Termelő Szövetkezet főkönyvelője Tölgyesi István, és helyette Csapó Gyuláné lett a főkönyvelő, azonban még az is a fenti év szeptember 1o.-én eltávozott a községből.
Az 1974.évi őszi betakaritás rendkivül nehéz helyzetett okozott, mivel három hétig állandóan esett az eső. A talaj annyira felázott, hogy képtelenek a rendelkezésre álló gépekkel dolgozni, mert azok elsüllyednek.
A fenti év október 23.-án az őszi vetéseknek csak a 25 %-a történt meg, közel 1.ooo kh holdat kellett elvetni. A kukoricát kombájn szedi és azt gödörbe /fóliás megoldással/ tárolják, a viztartalma 35-4o %-os.

. / .

A Március 15 Termelő Szövetkezet főkönyvelői munkáját 1974.december 15.óta,Natkai Béláné adonyi lakos látja el.
1975.január 14.-én a községben lévő két termelő szövetkezet vezetősége megkezdte az egyesitést előkészitő tárgyalást, azaz a január 15.-én megtartott vezetőségi ülések döntésétől függöt, hogy milyen eredmények lesznek az egyesitéssel kapcsolatban.
A vezetőség döntésétől is függöt az egyesülés, de különösen a közgyülések döntötték el, melyhez az össztagság kétharmados többségének szavazatára volt szükség.
A Március 15 Termelő Szövetkezet tagsága az első közgyülésén állást foglalt és az egyesülés mellett döntött.
A Buzakalász Termelő Szövetkezet első közgyülése nem volt határozat képes és a második közgyülésen a megjelent 73 főből 2o fő az egyesülés ellen szavazott, igy a kétharmados szavazati többség nem volt biztositva, az egyesülésnem jöhetett létre.
A harmadik közgyülésta Buzakalász Termelő Szövetkezet 1975. február 27.-én tartotta, ahol megjelent 86 fő és abból 82 az egyesülés mellett szavazott és ellene kettő, illetve egy fő tartózkodott a szavazástól.
1975.március 22.-én a mozi helyiségben tartották meg az egyesült termelő szövetkezet közgyülését, melynek 425 fő tagja lett és abból rendszeresen dolgozott 226 fő. Az egyesült termelő szövetkezet a Március 15 termelő szövetkezet nevét vette fel és 2476 hektáron kezdte meg a gazdálkodását.
A termelő szövetkezet elnökének Baki Pál Ráckeresztur Petőfi Sándor utcai lakost választotta meg. Déczi János, aki korábban a Buzakalász elnöke volt, elnök helyettesként lett megválasztva, Dombóvári István termelési főmérnök és Natkai Béláné adonyi lakos lett a termelő szövetkezet főkönyvelője.
Az ellenőrző bizottság elnöke Novoth Ferenc, a döntő bizottság elnökeként pedig Nagy Gyula Vörösmarty utcai lakos a nőbizottság elnökeként pedig Madai Istvánné lett megválasztva.

1975.márciusában a községben a termelő szövetkezetek megkezdték a Szabadság téren lévő husbolt épitését. A husbolt részére az árut az ercsii Béke termelő szövetkezet vágó hidjáról biztositják. A fenti üzlet julius elsején nyitotta meg kapuit a vásárlók előtt, és ezzel az igényeknek megfelelő tőkehus és töltelék áru áll a lakosság rendelkezésére.

1975. julius 1-től a Március 15 Termelő Szövetkezet függetlenitett párttitkára Gergő Katalin lett, aki korábban mint általános iskolai tanár dolgozott a községben.

1975.év végén megállapithattuk, hogy a Buzakalász és Március 15 termelő szövetkezet egyesülése időszerü volt, ez nem okozott visszaesést a termelésben. Az egyesült termelő szövetkezet az alábbi termelési eredményeket érte el 1975--ben: buzából 45 m/h, kukorica 6o m/h, cukorrépa 34o m/h.

A Március 15 Termelő Szövetkezet 1976.február 6.-án tartotta a zárszámadási közgyülését. A szövetkezet nagyon jó eredményeket ért el, melyet bizonyit a z is, hogy az egy tizórás munkanapra jutó összeg 161.-Ft 76 fillért tesz ki. Az egy tagra jutó évi átlagjövedelem 48.528.-Ft.

Az 1959.évi eredményekhez képest a fejlődés óriási, mely kifejezésre jut az emberek gondolkodásában és az anyagiak növekedésében egyaránt.

A fenti jövedelmet követően a termelő szövetkezet tagjai látták, hogy amit 1959.évben a termelő szövetkezetek szervező aggitátorok igértek becsületes munkával és szorgalommal megvalósulhatott, a tagok nem hagyják el a szövetkezetet,sőt a korábban eltávozott fiatalabb nemzedék is visszajöt, mert jelenleg jóval többet keresnek, mint az ipar területén.

. / .

Oktatás és Népmüvelés

Ráckeresztur korábbi népoktatásra vonatkozó feljegyzéseket egyházi jegyzőkönyvek örökitik meg, a helyi fehérvári és veszprémi dokumentációs feljegyzések alapján 1747-1869--ig.
1869.-től az adatokat élő emberektől gyüjtöttem.
Az 1747-es püspüki kánoni vizsgálati jegyzőkönyv rögziti:
"Iskola mester és orgonista Fiericaki János egyben községi jegyző.
Iskolai oktatás nincs, mert a szülők nem küldik iskolába gyerekeiket. Iskola épülete sincs. A tanitó ideiglenesen a községházában lakik. Egyébként elégséges tudásu és példás életü ember.
Jövedelme:

1. Évi készpénz fizetés	18.-Ft
2. Párbér 2o mérő rozs kp	15.-Ft
3. 3 mérőt vetnek a lakosok őszi-ből, ugyanannyit tavasziból, maga aratja és hordja be ez kitesz	3,6o.-Ft
4. 5o font marhahus	2,5o.-Ft
5. 25 pud só	1.-Ft
6. 1 medina vaj és 6 üveg olaj a mécsesbe	
összesen:	42.2o.-Ft

1769-ben kánoni vizsgálatot előkészitő irat csak a tanitó nevét közli, mely szerint Vidrai Sebestyén a tanitó.
1818-ból származó jegyzőkönyv ismerteti, hogy van iskolaépület, két helyiségből áll, melyhez tartozik kamra és istálló is, 15 öl széles.
A templom és a plébánia és a két urasági kert között áll.
Termek takaritásáról és ujjáépitéséről a község panaszkodik.
A tanteremben legfeljebb 5o személy fér el.
Tanitó Gyuszta József, 31 éves magas termetü, egészséges

nős, 3 gyermeke van.
A rektori osztályt fehérvárt végezte el. Csabán, Hercegfalván, Velencén tanitóskodott. Itt 4 éve van. A gyermekek tanitásában elég tudással rendelkezik.
Második feladata is van, jegyző.
Igy valamelyik feladatában akadályozva van. Segédtanitó nincs.
Az iskolai rend 1800-ban nyert rögzitést a pécsi királyi tanfelügyelő előtt közölt szerződés szerint, aminek értelmében az iskola három menetes /osztályos/.
Beiskolázás 6 évtől, 12 évig.
A hiányos iskola látogatásnak a nyomoruság az oka.
Télen nincs a gyerekeknek megfelelő ruhájuk. Sok családban otthon tartják a gyereket, mert a kisebbekre kell vigyázni, a házra kell örködni, sőt gyereket szolgálatra is kiadnak.
Filiákban nincs iskola.
A lefektetett statisztikai adatok szerint Ráckeresztur:

99 iskolás köteles
55 fiu
44 lány

55 jár iskolában, 35 fiu, 20 lány.

Szent Lászlón 13 gyermek 3 fiu, 10 lány
2 lány jár iskolába csak.
Szent Miklóson 11 gyermek 2 fiu, 9 lány
1 fiu és 2 lány jár iskolába.

1818-ból eredeti szerződés bizonyitja, hogy:
"Az előjáróság az oskolát jónak találja, jövőben is megtartja. Kötelezi magát, hogy az oskola szobába a szükséges fekete táblát megveszi és fütésről gondoskodik."

A többi adatok a mester évi jövedelmére vonatkoznak, mely az 1818-évben megállapitott termény mennyiség értéke forintba átszámolva 110.-Ft 23 fillért tesz ki évente.

. / .

1845-ben készült jegyzőkönyv adatai az alábbiakat őrizték meg.

"A régi oskolában mivel a tanuló ifjuság be nem fér, Tek és vitézlő Szücs Lajos bölcs uraság kegyes bőkezüségéből, uj iskola épület emeltetett. Fala szalmával kevert sárból épült, teteje nád. Van rajta egy elég tágas tanuló terem, hol senki nem lakik, padokkal és egyéb szükségletekkel ellátva.

A növendékek könnyen elférnek. Ezen felül egy más szoba a tanitónak, illő lakással, konyha és kamra, ugy hogy a mester felesége segédet is tarthat. Karbantartás a községet illeti, csekélyebb szükségleteket fedezi a vásári helypénz.

Az iskolába járók száma 119 a fiu és lány gyermekek ugyanazon szobában vannak, de párokra nézve egymástól elkülönitve.

Tanulmányi tárgyaik: betüvetés, szótagolás, olvasás, irás, számvetés, keresztény tudomány és ének.

Egész esztendőn át tart itt folyton az iskola, csupán nagy munka időben maradnak ki néhányan, kiket szegény szülőik már valamire használhatnak.

A mester Minikusz József komárom vármegyei Környe helységből való.

36.éves, egészséges és házas, 2 gyermekük van. Budán végzé a mesterképző pályát, és a gyermekek oktatására megkivánt tehetségekkel fel van ruházva.

Ő egyben a jegyző és kántor is.

Segédtanitó is tartatik, aki jelenleg Jóesz Mihály, Szárról való 21 éves, nőtlen, példás ifju ember, aki már 4 éve itt tanit."

1845-ben irodott püspöki jegyzőkönyv záradék szavai mondják a ráckereszturi iskoláról:

Iskolába járható férfi 85, lány 7o,
iskolába jár 13o.

Agszentpéter	1o fiu	5 lány	iskolába jár 3
Göböljárás	14 fiu	13 lány	iskolába jár 4
Középbesnyő	1 fiu	1 lány	iskolába jár 0
Sándor-Szállás	3 fiu	5 lány	iskolába jár 3
Alsó-Rácszent-Miklós	-	2 lány	iskolába jár 2
Felső- "	- 2 fiu	3 lány	iskolába jár 2
Közép- "	- 7 fiu	2 lány	iskolába jár 2
Felső-Besnyő	11 fiu	7 lány	iskolába jár 8

A statisztikai adatok után, a kivánság a következő:
"Az iskolaügy vezérletével megelégszünk.
Ajáljuk: ezután is azon dicséretes szorgalmat, miszerint a növendékek, ne csupán ájtatatóskodó keresztényekké, de egyszersmind hazánk értelmes, hü és munkás polgáraivá is képeztessenek:
Amennyire fogékonyságuk megengedi, vagy reájuk nézve hasznosnak tartatik, ismertessenek meg a gazdaság néhány nemével, sőt azon hazai törvényszabályokkal is, melyek viszonyaikat közelebbről érdeklik."

E sorok a reform kor légkörét örökitik meg, helyi viszonylatban, érdekessége, hogy a felszabadulás előtt épp loo esztendővel előbb irődtak.
1864-ben választódott el a jegyzői állás a tanitójétól.
A feljegyzések szerint a tanitó jövedelme igy erősen megcsappant. Segédtanitót nem tud fogadni. 2oo gyermeknél több jár iskolába.
1869.-ben jelenti a helybeli plébános.
Elválasztván a községi dolgokat az egyház és iskolától, kérik a hivek a püspököt:
"A teher miatt átadhatnák az iskolát az államnak kezelésre.
/latin szöveg magyarul: községinek nyilvánithassák/

. / .

Indokok:

1./ 5/6 részben protestáns és zsidó kézben van a vagyon, és 1/6 részben katólikus lakosság kezében.

2./ 5 %-os adó 1/6 része 15o.-Ft. Viszont az iskola fenntartásához 6oo.-Ft kellene.

3./ 3o más vallásu gyereknél több van, kellő, hogy községi iskolát nyitnak.

4./ Iskola épülete nyomoruságosan rossz, ujat emelni az egyház nem tud, csak legfeljebb közössen."

A kérelmet hitelesitette: Chányi Lajos iskola széki jegyző, valószinü tanitó, Korooth János biró
Pongrácz István esküdt
Herkli Mátyás iskola széki tag.

1886-ban még az iskola a templom és a bolt, volt cselédépületek között volt, 6 osztályt két tanitó tanitott.
Igazgató Kocsy Mayer Gyula volt.
Még ebben az időben is sok volt a hiányzás, a hiányos öltözködés, illetve a gyermekek korai munkába állitása miatt.
A fenti időben a jelenlegi iskola kertben még csak kovácsmühely volt, a kovács lakása és az apaállat istállója volt megépitve. Ugyancsak a fenti területen volt a község első tüzoltó szertára, amely egyetlen fészerből állt. Ezen terület a telkes gazdák tulajdonát képezte.
19oo.évben épitették meg a központi iskola észak kelet, észak nyugat irányába elhelyzett vályog / falazatu 2 tantermet pala tetővel.

191o-ben épitették hozzá a kövesuttal párhuzamos részt, 5 tanteremmel, amely ma is a rendeltetésének megfelelően van használva. Az épület fala téglából, a tetőzete palából készült.
A fenti időben a gyermekek hitoktatásra járása kötelező volt.
A iskolai mulasztást nem volt büntetendő cselekmény, igy sok gyermeket a szülők nem járattak iskolába.

. / .

1916-tól 1919-ig iskola igazgató volt Hollosi János kit az 1919-es tanácsköztársaság idején a baloldali tevékenysége miatt leváltottak. Nevezett után iskola igazgató lett Ráduly Géza, aki 1930-ig végezte a munkát. 1930-tól 1939-ig iskola igazgató Valter Gyula. 1939-től 1946-ig igazgató Blaskovics Béla.
1941.évben az iskola 12 tanerős volt, valamennyi osztályt az osztályfőnök tanitott. A hitoktatás kötelező volt, és még ebben az időben is református pap hiányában megbizták a református vallásu tanitót, hogy a vele azonos vallásuak részére a prédikációt tartsa meg. A fenti évben bevezették a 8 osztályos oktatást, de annak elvégzése nem volt kötelező.
1945-től a 8 általános iskola elvégzését kötelezővé tették minden gyermek számára, és a tanköteles korhatárt 16.évben állapitották meg. A családokban az anyagi viszonyok javultak, igy minden évben kevesebb volt azoknak a gyermekeknek a száma, akik azért nem jártak iskolába, mert nem volt ruhájuk, vagy otthon munkába állitották őket. A László pusztán és egyéb pusztán élő gyermekek gyalog jártak a községbe iskolába.

A községi templom és kertje 1919-ben:

Ráckereszturi általános iskolai osztály 1927.évben.

Ráckereszturi dalkör tagjai 1937.évben.

1946-tól 1968.-ig iskola igazgató Weinrauch Sándor nős, 1 gyermeke van, az iskola irányitását nagyon jó szinten végezte.

1947.évben László pusztán is létesitettek iskolát, az 1-től 4.osztályosok számára. Az iskola vezetését Ványi Mária /később Töröcsik Józsefné/ tanitónő végezte.

A László pusztai iskola Martonvásár felé haladva, balra az első házba volt. Később egy rossz felvonulási barakk-épületbe volt és ott lakott a tanitónő is. 196o.-évben egy jobb épületbe került elhelyezésre a László pusztai iskola, de ez sem tekinthető végleges megoldásnak.
1963.évben a központi iskola kicsinyek bizonyult és szükségessé vállt, hogy a Hősök terén volt apaállat istállót iskolává alakitsuk át, amelyben két tantermet tudtunk létrehozni és egy kis nevelő szobát. Az átalakitás 14o.ooo.-Ft-os költségbe kerül , melyet a község fizetett ki.
Ugyancsak a fenti évben a központi iskola mellett lévő tüzoltó szertárt a tüzoltó egyesülettől elvettük és politeknikai oktatásra alkalmas termet alakitottunk ki. 1968.évtől a politeknikai oktatás helyéül a tanács épület alsó részében biztositottunk termet. A volt tüzoltó szertárt átadtuk a Március 15 Termelő Szövetkezetnek azzal, hogy helyette épit egy tantermet a központi iskolához, az meg is történt. A községben a tanulási kedv nagyon megnövekedett, jelenleg 14 egyetemet és főiskolát végzett, és 84 középiskolát végzett személy van.
A tanulók nagyon jól öltöznek és táplálkoznak. Ma nincs szükség arra, hogy nyári szünetben állandóan dolgozzanak az iskola köteles fiatalok. Az iskolában, az ovodában valóságos divatbemutatót lehetne naponta tartani, olyan szépek és jól öltözöttek gyermekeink. Államunk nagy gondot fordit a gyermekek nevelésére, tanitására, melyet szakositott tanárokon keresztül biztosit.
Jelenleg 19 fő nevelő és 1 fő ovónő van a községben.
Az iskolai létszám 352 fő.
1968.évtől iskola igazgatói feladatokat Cserna László 4o éves nős, egy gyermekes tanár látja el, kinek felesége szintén tanárnő. A lakása jelenleg a Szabadság téri iskola épületébe van. A lakás 3 szoba komfortos.

A községben 1946.-évtől van egy tancsoport ovoda, 25 férőhellyel. Kezdetben a Kussuth L.utca 8.szám alatt volt, majd később F.Baki János Hősök terén lévő házában és 1953--tól van a Korniss u. 25.szám alatt.

Kezdetben a gyermek megőrzési feladatokat Szabó Ferencné képesités nélküli ovónő végezte. A gyermekek csak a délelőtti órákban voltak az ovódában, étkezésben nem részesültek. 1956-tól 1959-ig az ovónői feladatokat Kluber Pálné végezte. 1959.óta ovónő volt Pálinkás Zsófia 47 éves, Ráckeresztur Széchenyi utcai lakos. Fenti időben az ovóda kicsinyek bizonyult, nem tudta a gyermekeket felvenni és szükségessé vált annak bővitése, de a községnek nagyon kevés pénze volt. Egyébként az épület 194o.évben épült, jegyzői lakásnak, igy egészséges épület, falai téglából, tetőzete cserépből készült.

. / .

A község anyagi erejéhez mérten gondoskodik a tanárok és tanitók letelepitéséről. Jelenleg 7 nevelő lakik állami lakásban. 1969.évben kezdte meg a község az emeletes pedagógus szolgálati lakás épitését. Az iskola mellett 57oo ezer forintos költséggel. Szükség lenne az iskola bővitésére is, mivel jelenleg a gyermekek két müszakba járnak iskolába. Az egyik része délelőtt, a másik délután.

A községben 1959.évtől van könyvtár, ezt megelőzően az iskolába szekrényben voltak a könyvek. A községi tanács a fenti időtől bérlel egy szoba, konyhát, havi loo forintért a Táncsics utcában, de ez a helyiség is vizes, kicsi és sok az egér. A községnek nagy szüksége lenne, hogy egy uj könyvtárat épitsen, de arra pénzügyi támogatást nem kap, saját bevételéből megépiteni nem tudja. Jelenleg a könyvtárban 3.85o. könyv van. A könyvtár vezetője Zalavári Emelia tanitónő, aki az iskolai munka mellett végzi a könyvtárosi feladatokat is. Nagyon szereti a könyvet, igy igen lelkiismeretesen látja el a könyvtárosi feladatokat.

1939.óta van a községben egy 15o férőhelyes mozi, amely magántulajdont képező ingatlanban van, Király András tulajdonaként. A mozi üzemeltetését a Székesfehérváron tartózkodó megyei mozi üzemi vállalat végzi. Az igényeket kielégiti, mivel a televizió elszaporodásával a moziba járók száma nagymértékben csökkent. Jelenleg a községben 632 % rádió tulajdonos és 444 televizió tulajdonos van.

A község az ovoda bővitését 1971.szeptember elsején kezdte meg + 25 fő gyermek részére, valamint a konyha és hozzá szükséges kiszolgáló helyiségekkel együtt. A bővités lehetővé tette, hogy az ovódóába járó gyermekek napi háromszori étkezést is kapnak.

A bővités során két foglalkoztató helyiséget, konyhát, előkészitő helyiséget, raktárt, személyzeti szobát, mosogató, öltöző helyiség, valamint ovónői irodát és elkülönitő helyiséget épitettünk meg.

. / .

Az alábbi képen látható az ujonnan elkészitett ovóda, valamint az ovóda ünnepélyes átadása.

Az épitést 2oo.ooo.-Ft előirányzott összeggel kezdtük meg, és a költségvetés 531.ooo.-Ft felhasználását teszi szükségessé. A fenti épitést anyagiakkal támogatta a Dunamenti Hőerőmü Vállalat, Százhalombatta 15o.ooo.-Ft-al és ugyancsak hasonló nagyságu összeget biztositott a Dunai Kőolajipari Vállalat Százhalombatta.
Az ujonnal elkészitett ovóda berendezéséhez nem állt rendelkezésre megfelelő felszerelés, igy kénytelenek voltunk a községben lévő gazdasági és társadalmi szervezetek segitségét kérni, hogy az ovódát be tudjuk rendezni.
A különböző vállalatok és szervezetek az alábbi felszereléseket vásárolták meg.

1./ Március 15 Termelő Szövetkezet
1 db olajkályhát, valamint 6 négyzetméteres szőnyeget.

2./ A Dunai Kőolajipari Vállalat Százhalombatta
2 db olajkályhát, 1 db 2oo literes hütőszekrényt, 2 db 12o literes villany boylert, valamint 25 db takarót az ovodások részére.

3./ A Dunai Hőerőmü Vállalat Százhalombatta
3 db olajkályhát vásárolt, 1 db 2oo literes elektronos hütőszekrényt, 1 db 12o literes vill.boylert, és 25 db takarót az ovódások részére.

4./ Az Általános Fogyasztási és Értékesitési Szövetkezet Ercsi, vállalta az ételek készitéséhez szükséges edényzet beszerzését.

5./A Kozmetikai és Háztartásvegyipari Vállalat 1.sz.gyára Budapest, 1 db olajkályha, valamint kisebb játékszerek beszerzését vállalta.

6./ A Hazafias Népfront községi nőbizottsága 1 db gáztüzhely vásárlását vállalta és adományozta az ovódának.

7./ A helyi Vöröskereszt Szervezet 1 db gáztüzhelyet adományozott az ovódának.

./.

8./ A helyi Buzakalász Termelő Szövetkezet
1 db porszivó, 1 db centrifuga, 1 db szénfa tüzelésü tüzhelyet, valamint 6 négyzetméteres szőnyeg vásárlását végezte el.

A fenti berendezéssel kapcsolatban az ercsii cukorgyár igazgatóját is megkerestük, azonban az nem járult hozzá az ovóda felszereléséhez.

Az ovóda ünnepélyes átadása 1972.augusztus 26.-án délelőtt 11 órakor megtörtént. Ez az 5o férőhelyes napközi otthonos ovóda sokat segit az ovódai gondok megoldásában. Az ovóda szép, izlésesen berendezett épület, 3 ovónő látja el az ovódai nevelést.
Az alant láthatók az ovódai dolgozók:

./.

A napközi otthonos ovóda vezetője Török Tiborné /1936. szül. Lukács Mária/ ovónő lett,az alábbi képen látható:

Az ovóda bővitése során azt gondoltuk, hogy hosszu időre megoldódik a község gondja azonban már 1976.évben 36 gyermek felvételét kellett elutasitani férőhely hiányában.
A községi tanács az V.ötéves tervében ismét tervezte az ovóda bővitést 5o férőhellyel, melyhez a Dunai Kőolajipari Vállalat 2 millió forint pénzügyi támogatást biztosit.
A fenti bővitést nagyon indokolt, mert növekszik a születési szám, melyet bizonyit az is, hogy 1975.évben 55 fő, és 1976.évben már 65 fő gyermek született.
A fentiekből kitünik az is, hogy a tervezett 5o férőhelyes ovóda bővités is csak időleges megoldás lesz, mert ha létszámbeli szaporulat ilyen ütemü lesz, akkor 2lo férőhelyes ovódára is szükség lenne ahhoz, hogy valamennyi 3-tól 6.éves koru gyermeket fel tudjunk venni.
A községi könyvtár 1972.év őszén a bérelt helyiségből a Hősök téri szolgálati lakásban került elhelyezésre, ahol Kucsera Lászlóné ovónő is lakást kapott.
1976.év szeptember elsején az iskolához közvetlenül csatlakozó igazgatói szolgálati lakást a tanács megszüntette és annak helyén 2 db iskolai tanterem kialakitását rendelte el. Az igazgató Cserna László a Szabadság tér 32.sz. alatti emeletes pedagógus lakásban költözött.
A tervezett tanterem bővités megtörtént 1977.március 22.-én, az átalakitás összege lo5.ooo.-Ft. Az átalakitási munkát a martonvásári épitőipari szövetkezet végezte.

. / .

A Községi Tanács kérte a megyei tanács végrehajtó bizottságának anyagi támogatását, de sajnos a müszaki átadás időpontjáig az nem érkezett meg, bár a kérelmet 1976.szept. lo.-én küldtük be a járási hivatal müvelődésügyi osztályán keresztül.
1977.május lo.-én a Megyei Tanács Végrehajtó Bizottságának /Székesfehérvár/ személyzeti és oktatási osztály vezetője dr.Pataki Károly és helyettese Józsa Gábor meglátogatta a Községi Tanácsot, az elmult 2o év alatt ez volt az első ilyen megyei látogatás, bár a távolság csak 3o kilóméter.
A Községi Tanács 1977.augusztus elsején ismét két szolgálati lakást épitett a Szabadság tér 32. szám alatt, melyet községi dolgozóknak utalt ki az egyiket Gergő Katalin tanárnő részére, a másikat pedig ifj.Baki Pálné községi védőnőnek.
A Megyei Tanács Végrehajtó Bizottságának határozata alapján 1977.szept.elsejétől a Ráckeresztur László pusztai iskola megszüntetésre került. A fenti iskolába járó gyermekek egy része a martonvásári általános iskolába, mig a többi a szülők választása alapján a ráckereszturi iskolába került.
1979.december 3.-án a Korniss u. 25.sz. alatt Novák József épitész, Ráckeresztur Fürst S. u. lakos kitüzte a loo férőhelyes, napközi otthonos ovóda alapjait. A kitüzési munkáknál részt vett Vrbik József tanácselnök, Szabó Károly vb.titkár, ifj.Sátor József és Baki László kőművesek,a szükséges gépi munkákat Patatics Mihály gépkezelő végezte. Elkészült a loo férőhelyes ovóda költségvetése, mely szerint 3,8 millió forintba kerül a bővités. A Március 15 Termelő Szövetkezet vezetősége a tervezési dijat 15.ooo.-Ft-ot kifizette a tervezőknek, valamint vállalták, hogy az ovóda alapozási munkáit épitőipari brigádjukkal elvégzik és ezt a munkát december 3.-án meg is kezdték.

. / ;

Közigazgatás /államigazgatás/

1864.évben választódott el a jegyzői állás a tanitói állástól. Ezt megelőző időszakban a tanitó látja el a lakosság ügyintézési munkáit. A két munkakör külön választásával a tanitó jövedelme csökkent, melyről panaszkodik, hogy segédtanitót nem tud fogadni.
1869-ben jegyző Chányi Lajos és biró Korovodth János volt. A község háza a Kossuth L.utca 18.sz. alatt volt, amely egyben a községi tanács későbbi épülete is volt.

A község beterületének határa 1884.évben az alábbi helyen volt. Az északi részen a jelenlegi Dózsa György utcáig volt kiépitve, a déli részen a jelenlegi termelő szövetkezet gépmühelyi épületénél volt a határ. A belterület határán kivül esett a jelenlegi vas- müszaki bolt /Sevella János féle épület/ .
A Dózsa utca középső vonalán a jelenlegi kertek végén volt telepitve a Tivadar-major. A fenti időben a jelenlegi iskola nem létezett, kisebb épület volt. A községben földbirtokosok voltak Beck Hugó, Rosty Mária, Dreher Antal, Halász Vince és özv.Sebestyén Sámuelné kiknek tulajdonát Freund Adolf vásárolta meg.
A köztemető jobb felén lévő és az északi részen település nem volt csak szántómüvelési területek. A fenti területek csak 1912-es évben történtek meg a házhely kialakitásokat.
1880-ban jegyző Urs Ferenc volt. A lakosság száma 1498 fő.
A létszám csekélysége és a helybeli foglalkoztatás nem igényelte a tömeges adminisztrációt.
1880.évben épitette a község a Szabadság téri iskolának azt a részét, amely merőlegesen fekszik a kövesutra. Az épület falazata vályog, tetőzete pala.
1895-től a község jegyzője Tóth Váradaljai Korniss István aki 1918.május 31.-ig látta el a feladatát.

1910.évben a lakosság száma 2142 fő és az évi születés száma 85.
1912.évben megépitette a község a Szabadság téri iskola azon részét, amely a kövesuttal párhuzamosan fekszik.
Az épület falazata téglából, tetőfedő anyaga pedig palából készült.
Korniss jegyző 23 évig volt a község vezetője és a lakosság szerette, utcát nevezett el róla.
Az 1914-es világháboru éppenolyan nehézségeket okozott a község lakosságának, mint az egész országnak. A fiatal férfiak nagy többsége bevonult katonának.
A Németh családból kik a Szabadság téren laktak 1914.aug. 14.-én öten vonultak be a hadseregbe. A bevonult fiatalok nagy része nem tért vissza. A háboru áldozatai lettek az alábbi személyek: Csavada István, Szabó János, Molnár István, Varga József őrmester, Vida István, Vida József, Molnár György, Aupek Sándor, Bucsi József, Novoth János, Juhász József, Németh Lajos őrmester, Dudás Ferenc, Broskó István, 23 éves Kiss Ferenc tizedes, Száraz József 22.éves, Dudás József 22 éves, Katona Mihály 21 éves, Lauer Ferenc 24 éves, Buzás Mátyás tizedes 38 éves, Gajdó Béla 19 éves, Baki István 27 éves, Per András 42 éves, Venczkó Ferenc 24 éves, Varga István 33 éves, Simon József 27 éves, ifj.Szabó Antal 36 éves, Petróczi János 37 éves, Mádai Ferenc 38 éves, Füredi László 37 éves, Takács István 26 éves, ifj.Csizmarik József 34 éves, Takács István 42 éves /anyja Orbán Rozália/ Kiss Lajos 33 éves, Venczkó Ferenc 3o éves, Csavajda István 28 éves, Németh Ferenc 18 éves, Szabó Huszár Mihály 39 éves, Kozel József 35 éves, Háder János 26 éves,.
A felsorolt személyek az olasz, orosz, és szerb fontokon haltak meg. A hadba vonult férfiak helyett a munkát az asszonyok, lányok és a fiatal gyerekek végezték.
Az 1918.év végén a frontról haza érkezettek nyomoruságos helyzetet találtak, mert akkor az egész ország gazdasági és poli - tikai életére is jellemző volt.

A nyomoruságos helyzet a sok nélkülözés forradalmi mozgalomba csapott át az egész országban.
1919-ben a Tanácsköztársaság kikiáltása itt is éreztette hatását és megalakitották a direktóriumot.
A direktórium tagjai voltak:
Mádai József Kossuth L.utca, Daróczi István Kossuth L.utca, Pier Mátyás Ady E.utca, Vereckei Ferenc jegyző.
A direktórium tagjai nem kapcsolódtak be tulságosan a politikai életbe, igy a Tanácsköztársaság bukása után őket nem bántalmazták.

Volt a községben egy másik csoport, amelynek tagjai jobban bekapcsolódtak a forradalmi tevékenységbe, ezért őket a Tanácsköztársaság bukása után meghurcolták és megkinozták. Volt olyan személy is, aki a kinzásokba belehalt, Novoth Istvánnak hivták.

Nagy szerepe volt a forradalmi mozgalomba Becsei Jánosnak, a község szülöttjének, kit forradalmi tevékenységéért több évre börtönbe zártak és a Tanácsköztársaság bukásától 1945-ig a felszabadulásig rendőri felügyelet alatt állt.

Ugyancsak megfigyelés alatt állt Liszi József,id.Király Imre és Molnár Gyula.
1918-tól 1945-ig a községi jegyzői feladatokat Vitéz Major János látta el.
Fenti időszak alatt a község csak egy jegyzői szolgálati lakást épitett, 1944-ben a Korniss utcában, amelyben jelenleg az ovóda van elhelyezve.
A községben 193o-ig nem volt villany. A villany bevezetése előtt a község közvilágitását három prizmás üveggel körülhatárolt szerkezetben, gyertya volt elhelyezve, amelyet az éjjeliőr, vagy bakternek nevezett személyek kezeltek.

A közvilágitás a község házánál az iskolánál a Szabadság téren az országuti kanyarban volt elhelyezve.
Az országban 1888-ban kezdődött meg a villamositási program, ahoz viszonyitva igen későn került sor a községben történő bevezetésre. A villamositás során is csak a főutca vonalán történt meg a közvilágitás. A lakásokban hosszu időn keresztül az olajmécses, gyertya, vagy petróleum villágitás volt. Az akkori község vezetésének az intézményeinek fenntartásán kivül más gazdasálkodási feladatai nem voltak. A fenti korban az ügyintézők sem álltak olyan közel a lakossághoz, mint ma. Ez a távolság egyrészt az osztály helyzetükből, másrészt az uralkodó osztály politikájából adódott. Nagyon sok ember szorongva lépett akkor a községi hivatalba, félve attól, hogy az ügyintézőt milyen hangulatba találja. Sokan taporogtak a főjegyző ajtaja előtt, kalapjukat levéve, a kézbe morzsolva, hogy vajon miért hivatta a tekintetes főjegyzőur, vagy ha kérése volt a tekintetes főjegyzőur meghalgatja-e, elintézi-e az ügyét, vagy kiutasitja a helyiségéből. Vitának, eszmecserének helye nem volt, mert a vitatkozó egyénre hamarosan lecsaptak a csendőrök, akik kiméletlenül megtanitották az embereket az akkori társadalmi rend megbecsülésére. A községben 1936. igen jelentős eseménynek számitott, ekkor került sor az 1914-es világháboruban elesett katonák emlékének tiszteletére készitett magyar emlékmü avatására. Az avatás nagyságára jellemző, hogy részt vett az ünnepségen József főherceg is.
Az alábbi képeken látható az emlékmü avatásával kapcsolatos ünnepség.

. / .

Magyar emlékmü avatása a Hősök téren 1937.május 9.-én,
"Ökirályi fensége József főherceg Ur elött "

A helybéli plébános Kapitány Gyula mondja az avató beszédet.

1944-ben hazánkat a német csapatok megszállták és március 9.-én már a községet is a német hadsereg tagjai szállták meg. A katonák az iskolába és magánházaknál lettek elszállásolva. Ez alatt az idő alatt a gyermekek egy része az 1818.évben épitett iskolába, a másik része pedig a Szabadság tér kövesut lo. kanyarba lévő házba jártak iskolába. A fenti időben már gyakoriak voltak a légi támadások, bombázások és géppuskázások tartották rettegésbe a lakosságot. Az emberek éhesen, fáradtan a haláltól félve bujtak a pincékbe, a földalá. Egyetlen gondolat foglalkoztatta a község lakosságát, megmenteni az életet, megmenekülni a haláltól. Jogos volt ez az aggodalom, mert nap nap után érkeztek az értesitések, hogy eltünt, meghalt. A községben 23 fő halt meg, az aknázást és bombázás következtében, de egyéb betegségek is növelték a halálozás számát. 1945.évben 76 fő halotja volt a községnek. 1944.december 8.-án a késői esti órákban szokatlan csend, némaság telepedett a községre. Vajon mi lesz? Mit jelent ez a nagy csend, foglalkoztatta a lakosságot. Mikor lesz már vége ennek az emberirtó hadjáratnak. Mikor jöhet napfényre az ember, mikor élhet már békességben. Mikor élhet már emberhez méltó módon az ember, mi van a fiammal, az apámmal, az anyámmal, és férjemmel. Mit adok a gyermekemnek enni, hol fogom a fejem lehajtani foglalkoztatta azokat az embereket, kiknek lakását bomba, vagy aknatalálat érte. Mi lesz ezután, ha tuléljük a háborut, ez járt a z emberek eszében. Vajon milyenek lesznek a szovjet katonák, olyan barbárok és kegyetlenek, mint ahogyan a német fasizmus lefestette őket. Az éj leple alatt szovjet felderitő katonák jelentek meg a községbe, kik egy uj világ, egy uj társadalmi rend létrehozását is jelezték. A fasizmus által embertelennek lefestett katona emberséges viselkedésével a gyermekek szeretetével, az élelmezési gondok megoldásának segitségével megnyerte a lakosság bizalmát és a felszitott félelem helyett barátság alakult ki a szovjet katonákkal.

. / .

A háboru időszaka alatt Ráckeresztur község területén 44 szovjet katona halt hősi halált és nyugszik a szovjet hősök temetőjében. Nevezettek emlékére a község 1945. november 25.-én emlékmüvet létesitett, melyet 1966.évben lebontottunk és helyette az alant látható modern emlékmüvet állitottunk.

A front távolódása után sok embert foglalkoztatott a jövő, hogy mi lesz, hogyan fogjanak munkához, mi lesz a volt cselédekkel, napszámosokkal, s a nincstelen proletárokkal. Mi lesz a földekkel, gyárakkal, a földesuri nagybirtokokkal. A nagybirtokon elvetett gabona termését ki aratja le. Hogyan lesz elosztva a learatott gabona, vajon milyen államhatalom lesz, hogy oldják meg a lakosság élelmezését, hogyan segitik a hajléktalanokat, hogy fedél kerüljön a fejük fölé és ezernyi más gond

foglalkoztatta azokat az egyszerü embereket, akik ösztönösen felismerték, hogy valami olyan élet kezd kialakulni, ahol az ember nem élhet elszigetelten egymástól, hanem a másik embertársa és emberek tömegeinek érdekeit is szem előtt kell tartani. A fentiek közé tartoztak a Magyar Kommunista Párt harcosai, a létrehozott nemzeti bizottság tagjai. Ráckeresztur községben a felszabadulás után a régi közigazgatás felbomlott és uj alapokra kellett helyezni az államigazgatást. Az első kis csira, melyből kinőtt a község államigazgatása az 1945.április 8.-án megalakitott nemzeti bizottság volt. Jelen voltak a Magyar Kommunista Párt részéről Damak Antal, Szigligeti András, Haász Pál, a szociáldemokrata párt részéről, Eperlyesi Béla, Weinrauch Sándor, Pálinkás Mihály, a független kisgazda párt részéről, Baki János, Pirót László, és Bucsi György ráckereszturi lakosok.
A nemzeti bizottság elnökévé Weinrauch Sándort , Haász Pált, jegyzővé választotta meg.
1945.május 26.-án a nemzeti bizottság elnöke Szigligeti András.

1946.december 16.-án a nemzeti bizottság elnökének Pálinkás Mihály Ráckeresztur, Arany János utcai lakost választotta meg.
Pálinkás Mihály 1945.-től 1978.évig állandóan közéleti tevékenységet fejtett ki társadalmi munkába. Nevezett személyt 1950-ben a tanácsok megalakulásakor a tanács a községi tanács végrehajtó bizottságának tagjaként megválasztotta és 1978.augusztusáig a munkáját igen lelkiismeretesen mindig a nagy közösség érdekeinek szem előtt tartásával végezte.

./.

P á l i n k á s Mihály Réckeresztur Arany J.u.-i lakós a községi tanács végrehajtó bizottságának tagja.

Meghalt: 1983. február 24-én

Pálinkás Mihály nemcsak a testületi üléseken vett részt, hanem azon kivül is végezte a mindennapi szervező és felvilágositó munkát, a lakosság szerette és mindig bizalommal fordult hozzá és kért tőle segitséget, melyet minden esetben legjobb tudása szerint ellenszolgáltatás nélkül végzett. Nevezett példaként áll az utókor számára, hogy a közösség érdekében önzetlenül kell tevékenykedni. Pálinkás Mihály a több évtizedes tevékenységéért kormány kitüntetésben részesült, megkapta a munkaérdemrend bronz fokozatát, valamint a tanács kiváló dolgozója kitüntető jelvényt.

1945.május 7.-én megalakitották a községi képviselő testületet. Jelen voltak: Urfi István, Sinka János, Pálinkás Mihály, Baki Sándor, Takács Gyula, Szigligeti András, ifj.Jávorik József, Piróth László, id.Szakmány Imre, Damak Lajos, Joó János, Dobrádi István.

A különböző pártok taglétszámának arányában delegáltak tagokat. Számarány megállapitása a következő:

1./	Nemzeti Parasztpárt	7 tag	21%	1 póttag
2./	Szoc.Demokratapárt	5 tag	11%	1 póttag
3./	Magyar Kommunistapárt	6 tag	17%	1 póttag
4./	A földmunkások és földbirtokosok országos szövettség helyi csoport	7 tag	24%	1 póttag
5./	Független Kisgazdapárt	9 tag	27%	2 póttag
	Összesen:	34 tag	1oo%	6 póttag

A Kisgazdapárt delegáltjai Gergely József, Szabó József, id.Szakmány Imre, Bicskei Mihály, F.Baki János, Piróth László, Szücs Károly, Somogyi István, Kunvári Sándor,
Póttagok: Baki István, V.Dóczi János,
Parasztpárt tagjai: Szeremlei József, Sinka János,Kovács István, Urfi István, Csizmarik András, Venczkó József G., Szloboda György, Nagy Ferenc.

./.

A Földmunkások és Kisbirtokosok Országos Szövettsége:
Baki Sándor, Király Pál,ifj., Joó János, Dobrádi István,
Szücs Antal, Száraz István M., Kuzsel István,
Póttagok: D.Németh János,
A Szociáldemokrata párt: Takács Gyula, Novák Pál,
Horváth Lajos, id.Király Imre, Mádai Ferenc,
Póttagok: Takács József D.
Magyar Kommunista Párt: ifj.Jávorik József, id.Érces Ernő,
Szabó József T., Damak Lajos, Kovács Károly, Erdőhegyi
János,
Póttag: Mádai János id.
A fenti bizottságnak sok nehézséggel kellett megküzdenie.
A front után az iskolában a tanitás nagyon nehezen kezdődött meg. A padok és asztalok eltüntek az iskolából.
A front időszaka alatt az iskolában is katonák és lovak voltak elhelyezve. 1945.áprilisában kezdődhetett meg a tanitás, de először meg kellett teremteni a tanitás feltételeit. Az asztalok és padok gyalulatlan deszkából készültek és azokon kezdték meg az iskolai életet. A község lakosságától is kértek kölcsön asztalokat és azokkal rendezték be a tantermeket.
áA Nemzeti Bizottság és a Földigénylő Bizottság uj házhely területeket alakitott ki, lo4 kh nagyságban. Ezzel hosszu időre biztositott a község lakosságának házhely ellátást.
Megalakitották a község védelmére a társadalmi rendőrséget. Tagjai az alábbi személyek voltak? Pier József, rendőrparancsnok, Erdőhegyi János, Szakmány Imre, Simon Lajos, Horváth István, Mádai János, Herkli Antal, Herkli Lajos, Pátrovics József, ifj.Gajdó József, T.Szabó József, Paulovics József, Érces László, ifj.Benkő József, Juhász István, Becsei János, ifj.Bendák Ferenc, Mohácsi István, Veszeli Antal.

195o.év október 22.-én választották meg a tanácsokat a néphatalom helyi képviselőit. Ennek a szervnek az ügyintézésen kivül nagyon sok gazdasági és politikai feladatot kellett és kell ma is megoldania.

. / .

A tanács végrehajtó bizottságot választott, aki tagjai sorából megválasztotta a elnökét és titkárát. A végrehajtó bizottság első elnöke T.Szabó József Ráckeresztur Táncsics utcai lakos lett, aki 1953.-ig látta el a fenti munkakört.

A végrehajtó bizottság titkára dr.Sipos Géza lett, majd azt követte, Bán Árpádné, Kazsoki Jánosné, és Szilágyi József,.
1953.óta a végrehajtó bizottság titkári munkáit Fogarassy Kálmánné Ercsi, Bajcsy Zs.utcai lakos látta el 1976.aug. 1.-ig, nevezett személy igen hosszu ideig végezte ezt a munkát, becsülettel és szeretettel, ezért a lakosság nagy tisztelettel és elismeréssel beszél tevékenységéről.
A végrehajtó bizottság elnöki feladatait T.Szabó József után Garbacz József, Raffer János látta el.
1953.tól 1956.okt.23.-ig az elnöki feladatokat Stadler Ferenc látta el. Nevezett személy az ellenforradalom ideje alatt bántalmazni akarták és igy többet nem jött vissza a községbe. A tanácsi dolgozók sok nehézségen mentek keresztül a fenti időszakban. Nagyon sok népszerütlen feladatot kellett végrehajtani. A begyüjtési rendszer bevezetése nagyon rontotta a kapcsolatot a tanács és a lakosság között. A tanácsnál egy begyüjtési csoport volt, melynek feladata volt a beadás kivetése és behajtása, mely kiterjedt a gabonára és az állatállományra, csak akkor értékesithette, a lakosság felesleges áruit szabadon, ha az állam által meghatározott, értékesitési kötelezettségének eleget tett.

. / .

Ez a rendszer szigoruan meghatározta, hogy milyen áru-termeléssel foglalkozzon a lakosság.
Sokszor előfordult, hogy a takarmányt és buzát mind el kellett szállitani az egyes udvarokból. A begyüjtési munkákat az alábbi dolgozók végezték: Baricza Erzsébet, Ráckeresztur László pta., Pálmai Károlyné Ráckeresztur Dózsa utca, Pálinkás Mária Ráckeresztur Arany János utcai lakos, aki később Juhász Istvánné.
A fenti rendszer 1956.október 23.-ig az ellenforradalom időszakáig állt fenn. Az ellenforradalom nagyon megzavarta a község életét is. Különböző összejöveteleket szerveztek, ahol a régi községi vezetést hibáztatták azokért a gazdasági intézkedésekért, amit a központ kiadott, de a községi vezetésnek kellett annak végrehajtását biztositani. A községi vezetőket munkakörükből elküldték és egyes községi személyek kinevezték magukat különböző vezető posztra és probáltak intézkedéseket tenni a köz nevében, bár erre a köz nem hatalmazta fel őket. Az ellenforradalom időszaka alatt a szovjet hősi emlékmüvet is megrongálták, melynek helyre állitására 1957.évben került sor.
1957.januárjában a rend kezdett helyre állni a községben és az 1956.-os,események során vezetői munkakörben állt személyek lemondtak megbizatásukról és a községi tanács végrehajtó bizottságának elnökéül Nagy Sándor Kossuth L.utca 46. sz. alatti lakost választotta meg a tanács, aki 1959.-ig a községi tanácsnál dolgozott. Nagy Sándor szinte a felszabadulás óta részese volt a politikai és gazdasági élet alakitásában. Azok között volt, aki a felszabadulást követően mozgositott, szervezett, segitette a rend helyre állitását az uj gazdasági és politikai élet kialakitását. Nem csak egyszerü szervező volt, hanem irányitó is, mert felismerte a kisebb közösség, hogy képes ügyeit intézni és ezért is vezetőjévé választotta meg. 1951.évben a megalakult Béke Termelőszövetkezet elnökévé választották meg. Ugyancsak 1959-ben ujra megválasztották a helyi Béke Termelő Szövetkezet elnökévé.

Az 1959.évi nagy termelő szövetkezetek szervezése során a Béke Termelő Szövetkezet 177 tagu közösséggé fejlődött és ezt a fejlődést Nagy Sándor elvtárs vezetési stilusa segitette. 196o.év tavaszán a termelő szövetkezetek egyesülése során az állattenyésztési munka irányitásába volt fontos szerepe, mely munkát 18 éven keresztül szinte élete befejezéséig nagyon becsületesen, szorgalmasan végzett. A munkatársai szerették, mert mindig nagyon megfontolt, emberséges, segiteni kész, a közösségi érdekek figyelembe véve végezte munkáját. Társadalmi munkába végezte az önkéntes tüzoltó egyesület elnöki feladatait is, melyet szintén a közösség nagy elismerésével irányitott. Irányitó munkája benne van a községben készült valamennyi beruházásban, az épitett járdák minden négyzetméterében, a villanyhálózat minden méterében, az utak és hidak készitésében az egészségügyi és oktatási intézmények létrehozásában. Nevezett közösségért végzett önzetlen munkája példaként áll az utókor számára, mert nem volt harácsoló, csak a becsületesen és tisztességen végzett munkájáért fogadott el pénzt, soha nem törekedett jogtalan haszon szerzésre, örült annak, ha mások gondját, problémáját segitette, ill. megoldotta.
A munkáját ismerte el a község nagy közössége, amikor több, mint 2o éven keresztül a végrehajtó bizottság tagjaként megválasztotta és támogatta munkáját.
Kevés olyan feljegyzés található, a község történetében, aki ilyen folyamatosan, ilyen hosszu időn keresztül ellenszolgáltatás nélkül képviselte a nagy közösség ügyeit, nagy emberséggel, szeretettel, felelősséggel, fizikai és szellemi erejét nem kimélve. A községi tanács nevezett több évtizedes munkáját határozatban megköszönte és jegyzőkönyvben megörökitette tevékenységét. Nevezett 1978.augusztus 27.-én 1o órakor elhunyt a dunaujvárosi kórházban.
1957.május 3.-tól a községi tanács végrehajtó bizottságának elnöke Vrbik József 28 éves, fiatal ember lett. Nevezett nős, 1 gyermeke van. A Végrehajtó Bizottság függetlenitett elnök helyettese Nagy Sándor Kossuth L.u.46.sz. alatti lakos, aki

1959.-ig a fenti munkakörben dolgozott és azt követően közvetlenül a Béke Mezőgazdasági Termelő Szövetkezet elnöke lett és azzal a Községi Tanács Végrehajtó Bizottságánál a függetlenitett elnök helyettesi állást megszüntették.
1957.évben a tanács dolgozói: Vrbik József végrehajtó bizottság elnöke, Fogarasy Kálmánné végrehajtó bizottság titkára, Juhász Istvánné /Pálinkás Mária/ adminisztrátor, Paulovics Mátyásné /Papp Mária/ gazdálkodási előadó, Móri János pénzügyi csoport vezető, Rostár Mária pénzügyi dolgozó, Pálmai Károlyné pénzügyi dolgozó, Farkas Károly hivatal segéd.
A tanács gazdálkodása az 1956.év előtti időszakban nagyon nehéz volt. 1955.-ig csak kizárólag a költségvetésből gazdálkodhatott, mely összeg nagyon szükössen volt elegendő az intézmények fenn tartására. 1955.évben vezették be a fejlesztési adót, mely hozzájárult a község ütemesebb fejlesztéséhez. 1957.-ben jelentős eseménynek számitott, hogy a Szabadság téren az iskola mögött lévő területről, melyet a lakosság libatérnek nevezett, levezették a vizet zárt rendszerü csatornán a László patakban. A községben az első járdát 1952.évben készitették el, 25o méter hosszuságba. A nagyütemü járdásitás 1959.évben kezdhette meg a tanács looo négyzetméter hosszuságut készitett a Kossuth L.utcába, valamint a köztemető előtt. A járdásitási munkákat nagy ütembe végeztette a községi tanács, amit mutat az is, hogy 197o.-ig 14.ooo méter járda épitésére került sor. Tekintettel arra, hogy a községi tanács igen kevés pénzeszközzel rendelkezett, igy kénytelen volt a lakosság maximális segitségét kérni, társadalmi munkában, a járda épitésekhez és azt lakosságunk szivesen végezte. Az alábbi képek is bizonyitják a lakosság társadalmi munkáját a járda épitéseknél:
A társadalmi munkákban nemcsak az érdekelt terület lakói vettek részt, hanem a község vezetői is. Az alábbi kép is mutatja a lakosság társadalmi munkáját:

. / .

Az alábbi képeken az alant felsorolt személyek végzik a társadalmi munkát: Takács István Petőfi S.u., Nagy Sándor Kossuth L.u., Kiss Imre Szegfü u., Ábrahám József Kossuth L.u., Dombóvári István Kossuth L.u., Tamás József Korniss u., Takács Gyula Kossuth L.u., Lukács Ernő Korniss u. Mádai Tibor Petőfi u., Pálinkás Mihály Arany J.u.lakosok.

. / .

Nagyon sok utcában nem volt még villany és azokban a hálózat bővitést el kellett végezni,197o.évig a Községi Tanács llooom hálózat bővitését végezte el, melyet az alábbi kép is mutat:

Az orvosi rendelőt és lakást ujjáépitettük, 6oo.ooo.-Ft-os összegért. A rendelőben került elhelyezésre a váró és tanácsadó helyiség is.

Uj tüzoltó szertárt épitettünk 150.000.-Ft-os értékben.
Uj hősi emlékművet és keritést épitettünk 1966.évben 200.000.-Ft értékben.
2 db autóbusz várót készitettünk 32.000.-Ft-ért.
6 db közforgalmat bonyolitó hidat készitettünk 100.000.-forintért. A központi iskolánál uj wc csoport készült 50.000.-Ft-ért. A Petőfi S.utcában Buzás Antaltól megvásároltunk egy lakást pedagógus szolgálati lakás céljára 1959.évben 85.000.-Ft-ért.
Önkiszolgáló élelmiszer bolt épült 1969.évben 450.000.-Ft-ért.
A mezőgazdasági termelő szövetkezet szolgálati lakásokat épitettek 500.000.-Ft-ért.
László pusztán a Magyar Tudományos Akadémia Erdőháti Gazdasági egy emeletes 16 lakásos épületet készitett az állattenyésztési dolgozók részére 2,5 millió forintos értékben.
1970.évben állatorvosi lakást épitettünk 241.000.-Ft értékben.
Pedagógus szolgálati lakást épitettünk a Szabadság téren 572.000.-Ft-ért.
Presszós kisvendéglő lett létrehozva 450.000.-Ft értékben.
Elkészitettük a község első kövesutját a Hősök terén autóbusz forduló céljából, 350.000.-Ft.
A László patakon hid épült, Miklós puszta irányában 600.000.-Ft.
Ravatalozót készitettünk a köztemetőben 60.000.-Ft.
Ártézi kutat létesitettünk a Szabadság téren.
Megszüntettük a volt gazdasági vasut töltés rendszerét és biztositottuk a Petőfi S. utcából a kövesutra történő közvetlen kijárást.
Az apaállat istálóból a Hősök terén 2 tantermes iskolát létesitettünk 1963.-ba.
Rendeztük a Kossut u. területét 1962-be, a régi rendezetlenül épitett fákat kitermeltettük a lakossággal és helyette , cseresznye és meggy fát ültettünk.

./.

Presszós kisvendéglő: Vellás István és Szücs Lajosné a képen.

A rendőr részére lakást vásároltunk 6o.ooo.-Ft-ért
és két pedagógus család letelepitését oldóttuk meg
a Korniss u. 6.sz. alatti épületbe, melyet 85.ooo.-Ft-
-ért vásároltunk meg 1959.be.
1 tantermet épitettünk a Szabadság téren lévő iskolához,
1969-be.
A Községi Tanács hivatala 1962-ig a Kossuth L.u. 18.sz.
alatti épületbe volt, onnét költöztünk a jelenlegi kas-
tély épületbe.
Az épület képe alant látható:

. / .

A községi tanács dolgozói 197o.évben az alábbi képen láthatók, jobbról, balra felsorolással:

Juhász Istvánné adminisztrátor, Molnár Sándorné hivatal segéd, Vrbik József tanácselnök, Fogarasy Kálmánné végrehajtó bizottság titkára, Paulovics Mátyásné gazdálkodási előadó, Szabó Jánosné adóügyi előadó.

Az 197o.évi népszámlálás adatai szerint a községben 2851 fő tartózkodott.
1971.évben jelent meg az uj tanács törvény, ez nagy mérvü önállóságot biztosit a Községi Tanácsnak. A törvény szerint a tanács elnökét a tanácsülés választotta meg, aki egyben a végrehajtó bizottság üléseit is vezeti. A tanácselnök személyeként Vrbik József lett megválasztva.
A törvény szerint a végrehajtó bizottság titkárát a megyei tanács végrehajtó bizottságának javaslata alapján választotta a tanács Fogarasy Kálmánné személyében.

. / .

A Községi Tanács a Végrehajtó Bizottság tagjaiként az alábbi képen látható személyeket választotta meg jobbról balra történő felsorolással:
Fogarasy Kálmánné, végrehajtó bizottság titkára,
Nagy Sándor tanácselnök helyettes,
Cserna László iskola igazgató
Paksi Sándor iskola igazgatóhelyettes
Takács Gyula, Vrbik József, Pálinkás Mihály

A Községi Tanács dolgozói 1972.évben a tanácselnök és végrehajtó bizottság titkárán kivül, Paulovics Mátyásné gazdálkodási előadó, Juhász Istvánné adminisztrátor, Krausz Györgyné adóügyi előadó, Sinka Jánosné hivatalsegéd. 1973.év november 1-től hivatalsegéd, Maszárik Józsefné Korniss u.6.sz. alatti lakos.
A bérek a Községi Tanácsnál nagyon alacsonyak, ezért a fenti munkakörben a dolgozók gyakran változnak.
1974.tavaszán a Tanács épületében nagyobb mérvü felujitás történt, uj mosdóhelyiség került kialakitásra.

. / .

A Községi Tanács 197o.évben szolgálati lakást épitett a Hősök terén, és ugyancsak ebben az évben épitette meg az állatorvos részére a szolgálati lakást.
Az alanti képen látható a Hősök téri szolgálati lakás:

1972.évben épitettük meg az 5o férőhelyes ovódát, és ugyancsak 1972.augusztus 2o.-án került átadásra a gyógyszertár és a hozzá tartozó szolgálati lakás.

1968.évben épitettük a Hősök terét megkerülő autóbusz fordulóhoz szükséges köves utat és azon látható az üres terület, melyre később a gyógyszertár került elhelyezésre.

1968-ban került sor a Petőfi S.utcában, valamint a Széchényi utcában átereszek kiépitése, és ezzel lehetővé vált a kövesutra történő közvetlen csatlakozás.

Nagyszabásu társadalmi munkát szerveztünk a volt gazd.ságiudvar vasut töltés rendszerét megszüntettük és uj árokrendszert képeztünk ki. Egy nap alatt 8oo fm árok került kiépitésre a Rákóczi utcában és azt követően fásitottunk, 26o fő vett részt a munkában. Az alant látható képeken az épitési munkák folynak.

Társadalmi munka a Rákóczi utcában:

Társadalmi munka a Rákóczi utcában:

1973.évben a József A.utcában lévő árokrendszer felujitottuk, mivel 4o évvel azelőtt épitett csatorna rendszer nem vezette el a vizet, igy nyilt árokrendszer létesitésével háritottuk el a veszélyt, amely az ottani lakókat esetenként veszélyeztette.
1974.évben 2ooo nm járdaépités történt, 3 db autóbusz várót készitettünk 111,ooo forintos költséggel, és ezzel valamennyi autóbusz várónál fedett területet biztositottunk.
Villanyhálózat bővités történt a Korniss pusztai részen és a Szegfü utcában. 1974.évben kezdtük meg a sport szertár és öltöző épitését. A könyvtár helyiség a Hősök téri szolgálati lakásba került elhelyezésre, 29.ooo.-Ft-ért berendezést vásároltunk. Az orvosi rendelő és lakás külső vakolását elvégeztettük 52.ooo.-Ft-ért. Az Ercsi és Vidéke Takarékszövetkezet megépitette Ráckeresztur községben a kirendeltség épületét a Hősök terén. A fenti épületben kulturált körülmények között dolgozhatnak az alkalmazottak. A beruházás összege 45o.ooo.-Ft. A község lakossága 1974.-ben 339.ooo.-Ft értékü társadalmi munkát végzett. 4oo db megg y és cseresznye fa került elültetésre a Hóvirág utcába, Akácfa u. Rozmaring u. és a Vajda J.utcába.
A Községi Tanács dolgozóinak a bérrendezése 1974.jul.1.-én megtörtént, átlag 26,5-%-kal emeltük a béreket. A fenti bérrendezéssel lehetővé vált, hogy a dolgozók bére megközeliti a község területén adminisztrativ munkakörben dolgozók bérét.
Az 1975.évben elkészitettük a Szabadság téri iskola keritését társadalmi munkában, melynek során loo.ooo.-Ft megtakaritást értünk el. A fenti munkára az ercsii KTSZ 15o.ooo.-Ft-os költségvetést készitett és mi 5o.ooo.-Ft-ból társadalmi munkában végeztük el.Ugyancsak a fenti év során a sportszertárt társadalmi munkában tető alá hoztuk.
1975.év őszén megkezdtük a Szabadság téri pedagógus szolgálati lakás második ütemének az épitését. A munkákat a Besnyői Sallai Termelő Szövetkezet végezte. Az épület kivitelezési költsége 7oo.ooo.-Ft. A Sallai utcában mindkét oldalon járda van, melyet a lakosság készitett társadalmi munkában.

, / .

1976.évben julius elsején Fogarasy Kálmánné a Községi Tanács Végrehajtó bizottságának titkára /aki 23 évig volt itt vb.titkár/ nyugdijba vonult.Az alábbi képen látható.

1976.julius elsejei hatállyal a Községi Tanács ülés /aug.13.-án 14 órakor tartott ülésén/ a Községi Tanács Végrehajtó Bizottságának titkáraként a 11/1976.sz.határozatával kinevezte Szabó Károlyt. A kinevezési javaslatot dr.Deák László a Fejér Megyei Tanács Végrehajtó Bizottságának dunaujvárosi járási hivatalának elnöke terjesztette elő, melyet a Tanács egyhangulag 32 fő szavazattal elfogadott. Szabó Károly 27 éves, Ráckeresztur községben született, nős, 1 gyermeke van, a község léte óta az első, aki mint vb.titkár beosztást lát el. Az általános iskoláit a községben, majd középiskoláit Székesfehérváron végezte el. A középiskola elvégzése után Százhalombattán a Dunai Kőolajipari Vállalatnál dolgozott. 1973.szept.8.-án a Községi Tanácsnál dolgozott, mint gyakornok 1973.dec.31.-ig. 1974.jan.1.-től Ercsi Nagyközségi Tanács Végrehajtó Bizottságánál dolgozott, mint gyakornok szept.1.-ig. 1974.szept.1-től a budapesti tanácsakadémián tanul 1976.jul.3o.-ig és tanulmányait jó eredménnyel fejezte be. Az alant látható az arcképe:

1976.évben 8oo m^2 járdát épitettünk a Rákóczi utcába. A munkákat az adonyi költségvetési üzem végezte el. A fenti munka 112.ooo.-Ft-ba került.

Ugyancsak a fenti időszakban parkositottuk a Rákóczi utca és a Vörösmarty u. által bezárt korábban hasznavehetetlen gyomos területet. A fenti elhanyagolt részen ma már kulturált parkterület áll rendelkezésre.

. / .

Rákóczi utcai járdaépités

Rákóczi és Vörösmarty u. parkja

Rákóczi utcai uj települési rész:

Juhász Istvánmét a Községi Tanács Végrehajtó Bizottságának adminisztrátorát 1976.aug.1. napjától igazgatási előadói munkakörbe sorolta be.
1976.dec.25.-én átadásra került a Szabadság téren épitett 2 db célesoportos ~~x~~ szolgálati lakás, 693.ooo.-Ft értékben.
A fenti évben a Hősök terén lévő iskolába a vizet bevezetettük és valamennyi tanteremben korszerüsitettük a világitást, szinte nappali fényt biztositunk a tanulók részére.
1976.dec.lo.-én megkezdtük a Szabadság téri igazgatói szolgálati lakásból 2 db tanterem kialakitását. A munkát a martonvásári Épitőipari Szövetkezet végezte 112.ooo.-Ft értékbe. A Március 15 MTSZ husboltot létesitett a Szabadság téren/faházba./ ezzel jól megoldódott a lakosság husellátása. 1976.évben a községben az Észak Dunántuli Áramszolgáltató Váll. nagymérvü kisfeszültségü hálózat felujitását végezte el, a Kocsy M.utcába, Gárdonyi u. Táncsics u.Kossuth L valamint a Kornis utcában.

A hálózat bővités költsége 7oo.ooo.-Ft-ot tesz ki.
A Dunai Kőolajipari Vállalat 1976.nov.22.-én kelt megállapodás szerint 2.ooo.ooo.-Ft hozzájárulást biztosit a napközi otthonos ovóda bővitéséhez. A szerződés alapján 1976. dec.2o.-ig a Tanács számlájára utal 5oo.ooo.-Ft-ot a hátra lévő 1,5 milliót pedig 1977.decemberig utalja a Tanács számlájára.
1977.év március lo.-én az adonyi költségvetési üzem megkezdte a Tanácsház külső felujitási munkáit. Az eredeti terv szerint 5oo.ooo.-Ft kerül a felujitás.
1977.év március 2o.-án megállapodást kötöttünk a Kozmetikai és Háztartásvegyipari cikkeket gyártó vállalattal /Budapest Hunyady J.u.9./ hogy készitesse el a Tanácsházhoz vezető utszakaszt. A fenti üzem az adonyi költségvetési üzemet biztа meg, hogy a munkát végezze el. Az ut elkészitése megtörtént jul.2o.-án és a végszámla alapján 277.ooo.-Ft került kifizetésre.
A Községi Tanács 1976.évben a fejlesztési alap terhére 1,5 km-es hosszu utszakaszt épitett meg. Az ut alapja kohósalak kő, a munka 16o.ooo.-Ft-ba került. Az épitéshez szükséges gépeket a székesfehérvári utépitési igazgatóság biztositotta, valamint az ercsii cukorgyár rakodógépeket, a helyi termelő szövetkezet szállitó eszközöket, a Betonutépitő Vállalat martonvásári kirendeltsége pedig uthengert és zuzalékkő anyagokat biztositott részünkre. A munkákat 2oo.ooo.-Ft-ból végezhettük el és amennyiben a fenti utszakasz vállalati kivitelezésben kerül megépitésre 1,5 millió forintra lett volna szükség. Az utépitás a Korniss U. és Arany J.utcákban történt, melyet nagy köszönettel fogadott a lakosság.
Az Északdunántuli Áramszolgáltató Vállalat 1977.szept.17.-én az ÉDÁSZ ismét nagy mérvü felujitást végzett a községben, melynek értéke 7oo.ooo.-ft. A felujitási munkákat az alábbi utcákba végezte el: Ady E.u. Hősök tere, Rákóczi u. Lenin u. Jókai u. Mikszáth Kálmán u. és a Madách u.
1977.okt.2o.-án elkészült és átadásra került a községi sportszertár, labdarugó pálya, kézi labda pálya, amely a Tanács épülete mellett került megépitésre.

. / .

A munka nagy mértékben társadalmi munkában történt.
Ugyancsak elkészült a 2 db 2x2-es kategoriáju propán-bután gázcsere telep, Veszeli Antal Ráckeresztur Ady E.u. lakos udvarában. A fenti telep átadása üzemeltetésre, 1977.nov. 15.-én megtörtént. A takarékszövetkezet és az önkiszolgáló élelmiszer bolt előtt a járdát elkészitettük 1977.május 15.-én. 1977.április 1o.-én megtörtént a Kocsy M. és Rózsa u. fásitása.
Az Ercsi Cukorgyár 1977.május 2o.-án rendezett kommunista műnak munka értékét 29.ooo.-Ft-ot átutalt a Tanács számlájára, ovóda épités támogatása cimén.
1978.évben a Megyei Tanács és a Megyei MSZMP Bizottság felhivására április 4.-ét, augusztus 2o.-át, és november 7.-ét megelőző szombatokon társadalmi munka szervezését kezdeményezte. A fenti munkák során a községen áthuzodó kövesut utpadkájáról a földet letermeltettük és annak elszállitásáról gondoskodtunk. Ugyancsak a fenti napon épitettünk átereszeket a Kornis és Arany J.utcában, valamint a Korniss U. és Kossuth L.utcát összekötő résznél árokrendszer kiépitésére került sor. A társadalmi munkaakció fő feladata, hogy az egész községben minél nagyobb rend legyen és a munkában a gyermekektől kezdve az idősekig mindenki részt vegyen.
A Községi Tanács 1978.szept.22.-én 14 órakor tartott ülésén megválasztotta a Községi Tanács elnök helyetteseként Takács István Ráckeresztur, Petőfi S.u.5sz. alatti lakost. Nevezett személy 1933.évben Ráckereszturon született és 1959.-ig, mint egyéni gazdálkodó dolgozott, majd tanulni kezdett, levelező tagozaton elvégezte a székesfehérvári mezőgazdasági felsőfoku technikumot és annak befejezését követően a Magyar Tudományos Akadémia martonvásári kutató intézetében dolgozott, majd a ráckereszturi Március 15 termelő szövetkezet fő állattenyésztője lett. A fenti munkával kapcsolatos feladatokat nagyon szakszerüen és lelkiismeretesen végzi.
A Községi Tanács 1978.évben az alábbi főbb feladatokat hajtotta végre: az általános iskolába 2 tanterem parkettázására került sor, javitottuk a Korniss,Arany J.u. Eötvös u.összekötő részeket, 1o db hulladéktárolót helyeztünk el különböző közterületekre és intézmények előtt. A Mikszáth K.utcában befejeződött a járda épités, valamint a Korniss utcában a Korniss pusztai részen.

1978.dec.2o.-ig befejeződött a Községi Tanácsház belső felujitása. Megkezdtük a József A.utca javitását, zuzalékkő szállitásával. Az ovóda bővités tervezési munkáival az agárdi AGRO Komplex tervező brigádját biztuk ~~á~~ meg a munkát Kloffer Antal épitészmérnök, Novák József épitész, és Gulyás Lajos épitész végezte.
A Községi Tanács 1979-ben az alábbi feladatokat hajtotta végre:
A fenti évben nagy hangsulyt kapott a község utcáinak javitása. Az alábbi utcák javitását végeztük el.: József A.u. Táncsics u. Szabadság tér, Rózsa utca, és Kossuth L.u. összekötő, Hóvirág u. Arany J. és Fürts S. összekötő, valamint felujitásra került a Kocsy M. utca, Dózsa Gy.u. és Széchényi u. Az utépitéshez 2.8oo köbméter anyagot használtunk fel. A szállitások nagy részét a Március 15 MTSZ végezte társadalmi munkában, igy a Községi Tanácsnak nem kellett azért fizetmi.
Az ovóda kivitelezési tervei elkészültek, az épitési engedélyt a dunaujvárosi Járási Hivatal müszaki osztálya 1979.nov. 24.-én kiadta. Az ovóda kiviteli tervei 15.ooo.-Ft-ba kerültek, mely költséget a Március 15 TSZ fizetett ki a Községi Tanács helyett, mivel a Tanács ilyen cimen kifizetést nem végezhet. Megjegyezzük, hogy amennyiben a fejér megyei tervező iroda az ovóda terveit 5oo.ooo.-Ft-ért elkészitette volna, azt minden további nélkül kifizethette volna a Tanács, de sajnos annyi pénzzel nem rendelkezünk, hogy csak a tervekért félmillió forintot kifizessünk. A leendő loo férőhelyes napközi otthonos óvoda méreteire az alábbi lesz jellemző: hosszusága: 85 m, /régi rész 28 m/ szélessége: 14,2 m /régi 9,6 m/. Az épületben 4 foglalkoztató terem, és egy ugynevezett továbbképző terem is készül, azzal a céllal, hogy később abból is lehet egy foglalkoztató termet kialakitani. Az ovóda bővitéséhez szükséges megvásárolni a Kornis u.27.sz. alatti ingatlant, mely jelenleg Csizmarik Mihály tulajdona. A dunaujvárosi ingatlankezelő és ingatlanközvetitő részlege 182.ooo.-Ft-ra értékelte a kisajátitásra kerülő ingatlant.

Az ovóda beruházásának az előkészitése már 1975.évben megkezdődött és csak most jutottunk el a tényleges kezdéshez. A kivitelezési munkákat az adonyi költségvetési üzem végzi.
Elkészült a Kossuth L.u. és Korniss U. valamint a Korniss u. és Vajda J.u. összekötő villanyhálózat. Ugyancsak felujitásra került a Rózsa és Vajda J.u. kisfeszültségü hálózata. A lakosság 1979.évben 97o.ooo.-Ft értékü társadalmi munkát végzett. Ez háromszor annyi, mint amennyi a Községi Tanács ~~évi~~ évi fejlesztési alap bevétele. A község lakossága megérti, hogy a község fejlődése elsősorban az ő munkájától függ, és ezért hajlandó is társadalmi munkákban részt venni.

A Községi Tanács nagy gondot fordit arra, hogy az épiteni szándékozók részére megfelelő telkeket biztosit. A községben a házhelyek értékesitése alacsony áron történik, jelenleg a 6oo négyszögöles ingatlan 13.ooo.-Ft-ba kerül. A községben az épitési kedv nagy, évente 2o-25 uj lakás épül. A lakások 2 és 2,5 szobás és komfortosan készülnek. A régi és uj lakások között igen nagy a különbség, melyet az alant látható kép is bizonyit:

A községünkben több olyan személy van, aki hosszu időn keresztül végzi a tanácstagi tevékenységet. Ezek közül is kiemelkedik Takács Gyula Ráckeresztur, Kossuth L.utcai lakos, aki a tanácsok megalakulása óta tagja a Községi Tanácsnak, valamint több éve a végrehajtó bizottságnak is.
Gyula bácsi igen lelkiismeretesen végzi a tanácstagi munkáját. Szinten minden ülésen részt vesz. Választói gondjait, problémáit igyekezik megoldani. Példás magatartásu minden területen.

A tanács határozatok és végrehajtó bizottsági határozatok végrehajtásában igen példamutató és kezdeményező. Az épülete és annak környéke állandóan tiszta, rendezett és követésre méltó. Gyula bácsi hosszu éveken keresztül az önkéntes tüzoltó testület parancsnoka is volt, igen jól tudta mozgósitani az önkéntes tüzoltókat gyakorlatokon, de tüz esetén is igen eredményesen végezték el munkájukat. A járási tüzoltó versenyeken hosszu éveken át a ráckereszturi tüzoltóság szinte veretlen volt, mely a jól előkészitést és a következetes munkát bizonyitotta. A község lakossága tiszteli és becsüli, mert türelmes, megértő és jó szándéku, segiteni kész, közösségi emberként ismerik. A munkatársai is nagyon szerették az üzemben, mert mindig nagyon megfontolt, emberséges és a közösség érdekeit messzemenően figyelembevéve végezte munkáját.
Mig fizikai ereje és egészségi állapota lehetővé tette mindig az elsők között volt a társadalmi munkában, soha nem tett olyant, ami a törvénnyel és törvényes rendelkezésekkel ellentétes lett volna, igy mindig volt és van jelenleg is erkölcsi alapja ahhoz, hogy másokat is a közösség érdekében fel kérjen munkára közösségi feladatok elvégzésére.
Gyula bácsi önzetlen munkája példaként áll az utókor számára, mert soha nem kérdezte azt, hogy a végzett társadalmi munkájáért, milyen ellenszolgáltatást kap, nem volt harácsoló természetü, csak a becsületesen és tiszteségesen végzett munkájáért fogadott el pénzt. Soha nem törekedett jogtalan haszenszerzésre, őrült annak, ha mások gondját megoldotta, ill. meg oldani segitette.Nevezett munkáját a Községi Tanács mint tesület, már többször elismerte, és azt kifejezésre juttatta.

. / .

Takács Gyula elvtárs Kossuth L.u. 17.szám alatti lakos:

Meghalt: 1985. április 23.-án

Ráckeresztur Községi Tanács tagjai; 1979.-ben:
dr.Zamody János, Takács Istvánné, Herkli Antal,
Takács Gyula, ifj.Novák Pál, Cserna László, Szücs Lajos,
Dombos Ferenc, Török Tibor, Veszeli Antal, Horváth István,
id.Szabó Károly, Rideg Mihály, ifj.Szabó Károly,
Czakó Imre, Kovács József, Prekop György, Paulovics
Mátyásné, Magda Antal, Bori Sándor, Marosvölgyi Sándor,
Fehérvári József, Takács István, Szabó Józsefné,
Paulovics Ferenc, Mádai Lajos, Pálinkás Mihály, Baki
Sándor, Rézbányai Ferencné, Novák József, Molnár Sándor,
id.Lukács Gyula, Juhász Istvánné, Gergő Katalin,
Vrbik József.

Egészségügy

A község 1932.évtől rendelkezik körzeti orvossal,. Azt megelőző időszakban Ercsiből, Martonvásárról, vagy más településekről hivták az orvost, vagy a beteg ment el az orvoshoz gyalog, vagy lovaskocsival, mivel más közlekedési eszköz nem állt a lakosság rendelkezésére. A község első körzeti orvosa, dr.Takács Károly volt, ki telepedése során, mint magán gyakorlatot folytató orvos kezdte meg munkáját, magán tulajdont bérelt helyiségben. A Petőfi S. utcai lakást később megvásárolta és fokozatosan alakitotta ki ugy, hogy a rendelőhöz 3 négyzetméteres váró szoba is állt a betegek rendelkezésére. A fenti orvos 1959.év tavaszán részben betegség, másrészt 6o éves korára való tekintettel nyugdijba vonult. Nevezett igen lelkiismeretes, fáradságot nem ismerő orvos volt. A betegek sorsát nagyon a szivén viselte és ha éjjel, ha nappal beteghez hivták készségessen a betegek rendelkezésére állt és mindent elkövetett, hogy azok meggyógyuljanak. A munkáját nehezitette az is, hogy a pusztán élő embereknek a gyógyitását is el kellett végeznie lovaskocsival, télen, nyáron, sáros utviszonyok között vitték ki és nagyon sokszor előfordult, hogy mire hazazért ismét várta egy lófogatos kocsi és elindult az ujabb beteghez minden pihenés nélkül. Nem volt anyagias, sokszor még az őt megillető pénzt sem fogadta el

arra való hivatkozással, hogy a beteg hozzá tartozóinak nagyobb szüksége volt a pénzre, mint neki. A fenti munkájának elismeréseként, nagy tisztelettel emlékezik meg róla a község lakossága ma is. Az alanti képen látható a Takács doktor bácsi.

Miután a községi orvos nyugdijba ment orvos lakás és rendelő nélkül maradt a község. Az orvosi ellátást Ercsi községből helyettesitéssel látták el. A rendelés egy ideig a volt apaállat istálóból átalakitott Hősök téri iskola 6 négyzetméteres nevelői szobában történt, ahol váró szoba nem állt a betegek rendelkezésére, azok a szabad ég alatt tartózkodtak, ha akármilyen rossz idő is volt.
Később a Kossuth L.u. 18.sz. alatti régi tanácsház épületében a végrehajtó bizottság elnökének irodájában folytatták a rendelést, amely 8 négyzetméteres terület volt. A helyiség mennyezete, fagerendás, illetve deszkázott volt. Az épület olyan rossz volt, hogy az egerek lehullottak a padlásról. Az egyik délelőtt arra lettem figyelmes, hogy egy koppanást hallok és mellettem egy eszméletlenül heverő egeret láttam, amely a padlásról hullott le. Váró helyiség a fenti helyen sem állt a betegek rendelkezésére, a nagyszámu beteg az udvaron várakozott. Abban az időben a helyettesitések, illetve rendelések hetente egyszer, kétszer történtek. A fentiek ellenére mégis annyira megszokták az emberek az elnöki irodába történő rendelést, hogy egy alkalommal be jött hozzám egy ember és kérte, hogy kössem át a kezét, de mivel ilyen tudománnyal nem rendelkeztem, igy kénytelen voltam elküldeni azzal, hogy majd 2 nap mulva jöjjön, amikor az orvos rendelni fog.

Az iroda berendezése, amit időközönként orvosi rendelésre is használtak, egy iróasztal két szék, és egy szenes kályha. Ilyen körülmények között történt az orvosi rendelés is, a beteget megvizsgálni tüzetesen nem lehetett.
A fenti lehetetlen helyzeten ugy változtatott a Községi Tanács, hogy a 31/1959.sz. határozatával körzeti orvoslakás vásárlását rendelte el a községfejlesztési alap terhére és 150.000.-Ft-ot szavazott meg a vétel lebonyolitására. A Petőfi S.utcai 7.sz. alatti lakást megvásároltuk és azt lebontottuk, majd a Megyei Tanács támogatásával 3 szoba összkomfortos lakást, rendelőt, várót, valamint a csecsemők részére tanácsadó helyiséget épitettünk.
A fenti időben a község lakóinak már 95 %-a biztositott volt a termelő [illegible]
Az alanti képe[illegible]

A község önálló [illegible],
mely munkakört 1959.-ig Pálinkás Mihályné szül. Wabrosch Ilona Ráckeresztur, Arany J.u. lakos látta el. A fenti időszak alatt 1040 fő csecsemőt segitett a világra, több mint a lakosság egyharmad része. Nevezett sok éjszakát töltött el munkában. Lovaskocsival vitték a községben és a községhez tartozó pusztákra, lehetetlen sáros utviszonyok között. A körzetéhez tartozott, László puszta, Sándor tanya is. A fenti időszakban minden asszony itthol szült, akkor még nem kerülhettek kórházba és nem részesülhettek kórházi ápolásban a szülő nők.

. / .

Szinte kizárólag a szülésznő feladata volt, a szülések levezetése és azt követően az asszonyok ápolása, csak nagyon rendkivüli esetben hivtak orvost a szüléshez. Abban az időben a lakások nagyrésze korszerütlen volt. Általában egy szoba-konyhás lakásokban laktak és petroleum lámpával, vagy olajmécsessel világitottak. Abban az időben nem volt ritka a családokban a 4-5 gyerek, de gyakori volt a 8-10 is és ilyen körülmények között kellett a szülészeti munkákat elvégezni.

Pálinkás Mihályné munkáját nagyon becsületesen elvégezte, fáradhatatlanul hivatás szeretettel dolgozott 1958.-ig nyugdijba meneteléig. Nevezett a nehéz munkája mellett is bekapcsolodott a község társadalmi életében a felszabadulást követően a Magyar NőK Demokratikus Szövetségének helyi szervezet megalakitója és vezetője volt.
Nevezett az alant látható képen balról jobbra családja társaságában látható.

1959. junius 15-óta a községben a szülésznői feladatokat Szabó Józsefné /korábban Makovics Endréné/ látta el. A községbe a születések száma csökkent, de különösen az itthon szülő nők száma, 1959. évben még 9 fő szült itthon, de 1969. évben minden nő korházban szült. 1960. évtől a szülésznői munkakör körzeti betegápolói munkakörré lett átszervezve. Nevezett személy jelenleg is kifogástalanul látja el a munkakörével kapcsolatos feladatokat a lakósság szereti és megbecsüli.

Az alant látható a fényképe:

1959.óta a községnek önálló védőnője van, de sajnos azok letelpitését megoldani nem tudtuk, mivel lakást részükre nem tudtunk biztositani.
1960.évben körzeti orvos dr.Sámsom László volt, aki közvetlenül az egyetem elvégzése után került a községbe. Nevezett nős volt, 1 gyermeke volt, és 1 évig volt a község orvosa.
1962.évtől a község körzeti orvosa dr.Czách József 41 éves, nős, 1 gyermeke van. Nevezett 1972.-ig látta el a körzeti orvos feladatait, majd Ercsi községbe vállalt munkát. Nevezett képe az alábbi helyen látható:

Sajnálatos, hogy a községnek még 1970.évben sincs gyógyszertára a szükséges gyógyszereket Ercsi, vagy Martonvásár községben vásárolja meg a lakosság. A lakosságnak a gyógyszer beszerzés sok boszuságot és nem utolsó sorban többlet kiadást is jelent. A gyógyszer beszerzésénél, amennyiben Ercsi községben vásárolják meg, 10,40.- utiköltség, valamint félnapi kiesést,okoz, amely 30.-Ft és igy egyetlen egy gyógyszer beszerzés a gyógyszer árát figyelmen kivül hagyva 40,40.-Ft tesz ki.

. / .

A községben átlag évente 25.2oo fő beteg van, akiknek a gyógyszer beszerzése /a fenti számitást figyelembe véve/ 1.ooo.ooo.-Ft többlet kiadást jelent a lakosságnak.
A Községi Tanács már többször kérte a Fejér Megyei Tanács illetékeseit, hogy a gyógyszertár épitéséhez szükséges költségek egy részét biztositsák, de az minden esetben elutasitást nyert. A község egyedül nem tudja a gyógyszertárt megépiteni, mert az 1.ooo.ooo.-Ft-ba kerül.
Fejér megyében van 49 gyógyszertár és ezek közül 19 olyan községben, melynek létszáma jóval kevesebb, mint Ráckeresztur községé.
A Községi Tanács 197o.jun.19.-én tartott ülésén elhatározta, hogy 1971.évben megkezdi a gyógyszertár épitését, de mivel nincs elegendő pénze, kéréssel fordul a lakossághoz, hogy önkéntes hozzájárulással, pénzzel és társadalmi munkával segitse a fenti létesitmény megépitését. A Községi Tanács tagok választó kerületükben a tanács határozata alapján a szervező munkát elvégezték és lakosságunk irásba vállalta családonként a 4oo.-Ft-ot, vagy 4 napi társadalmi munkát.
Lakosságunk igen lelkesen támogatta a tanács határozat végrehajtását. A községben 638 lakóház van és 666 család járult hozzá pénzbeli, illetve társadalmi munkájával a gyógyszertár épitéséhez. A lakók társadalmi munkában 13o8 munkanapot vállaltak. A vállalt pénz és társadalmi munka értéke 26o.92o.-Ft-ot tett ki. A tanács azt kérte a lakosságtól, hogy a társadalmi munkát akkor kell elvégezni, amikor azt kérjük, tehát folyamatosan hétköznap is. A lakosságot a munka végzéssel kapcsolatban előtte egy héttel kiértesitettük, hogy a vállalt munkát melyik napokon kell elvégezni és a vállalatnál szabadságot, vagy fizetés nélküli szabadságot vettek és becsületesen végezték az épitési munkákat.
A gyógyszertár tervezési munkáit Borics Egon, dunaujvárosi tervező és munkatársai végezték. A gyógyszertár és lakás tervei 11.2oo.-Ft-ba kerültek. A gyógyszertár épitési munkáinak müszaki irányitását Novák József épitész a község szülöttje végezte. A községben lévő szakemberek kivétel nélkül vállalták a 4 napi társadalmi munkát és azt becsületesen el is végezték.

./.

A Községi Tanács a lakosságon kivül megkereste a környéken lévő ipari üzemeket, honvédséget, de nem utolsó sorban a helyi termelő szövetkezeteket, hogy munkaerővel, gépi eszközökkel segitse a munkák eredményes elvégzését.
A tervezett épület alapjainak kitüzésére 1971.február 23.-án került sor.
Az alábbi helyen látható a gyógyszertár helye:

A tervezett épület pince alapkiemelését 1971.február 24.-én és 25.-én végeztük el az Ercsi Cukorgyár által társadalmi munkában biztositott markoló géppel. A kitermelt földet a Március 15 Tsz vontatójával azonnal elszállitotta.
Az alap kiásását 1971.február 27.-én /szombaton/ végeztük el. Az időjárás rendkivül rossz volt, min.12 C°hideg és fujt a szél, de a munkát egy fél nap alatt elvégeztük.
A munka fő irányitója és részese Novák József volt, akinek a képe az alant látható:

Az alapkiásási munkáiban az alábbi személyek vettek részt: Novák József épitész, Fürt S.u. Vrbik József végrehajtó bizottság elnöke Korniss u., Baki Pál a március 15 mtsz. elnöke, Petőfi S.u.lakos, Raffer János Vajda J.u., Takács Gyula Kossuth L.u., Szabó Antal Gárdonyi u., Nagy Sándor, Kossuth L.u., Horváth László gyakornok agranómus, ifj.Mádai Ferenc Kossuth L.u., ifj.Liszi József Kossuth L.u., Pálinkás Gyula Arany J.u., ifj.Gajdó Lajos Kossuth L.u, ifj. Kovács Sándor Táncsics u., Rézbányai Ferenc Sallai u., Ábrahám József Kossuth L.u, Béni Imre Kossuth L.u., Bendák Miklós Hősök tere, ifj.Nagyalmási Antal Sallai u., Horváth István Korniss u. MHSZ titkár, Latyák István Rozmaring u. Kiss JózsefAdy E.u. Tick Zoltán Ady E.u., Lauer Gyula Vörösmarty u., Vellás János Dózsa Gyu., Takács István Petőfi S.u., .

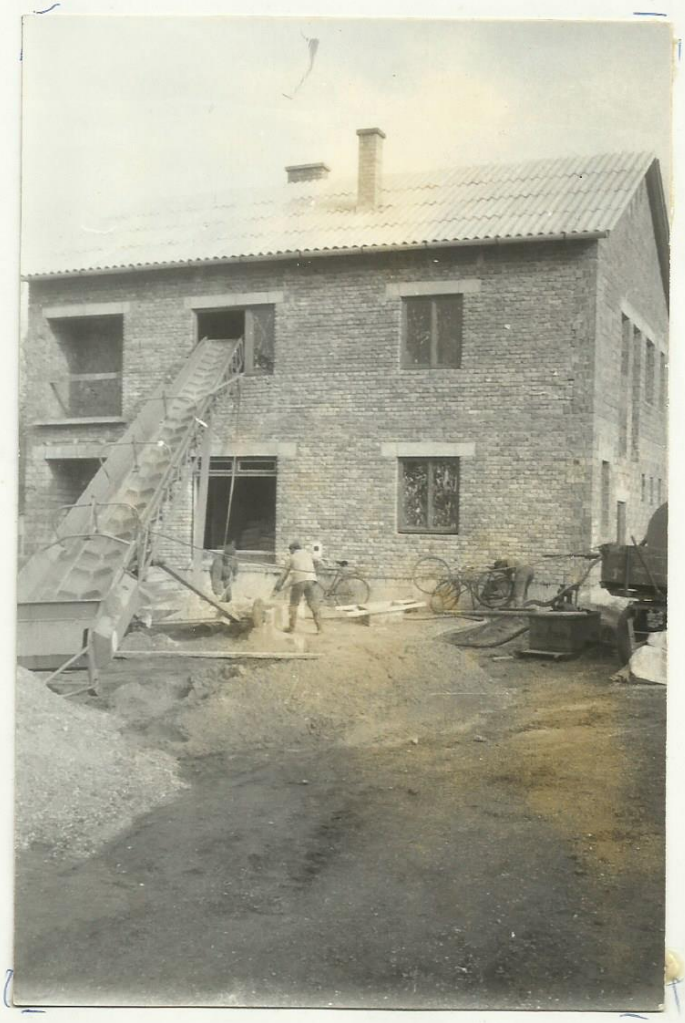
Az alap betonozását 1971.március 31.-én kezdtük meg, A Március 15 TSZ a 8 fős épitőipari brigádját az alapozáshoz 5 napra biztositotta. Ugyancsak biztositotta az épitéshez szükséges munkagépeket. A községben lévő Március 15 termelő szövetkezet és Buzakalász termelő szövetkezet vezetősége vállalta, hogy a gyógyszertár épitéséhez szükséges anyagok leszállitását társadalmi munkában elvégzik, ezt nagyon becsületesen teljesitették is. Leszállitottak 12o köbméter sódert Ercsiből és 5o.ooo db kisméretü téglát és egyéb anyagokat, amire az épitkezéshez szükség volt.

A Községi Tanács az épitkezés során minden lehető munkarészt gépesitett, hogy meggyorsitsa az épitkezést, ill. megkönnyitse az emberek munkáját. Az épület emeleti részére szállitó szalaggal vittük fel a szükséges anyagokat, a vizet ugyancsak az emeleti részre tüzoltó fecskendővel nyomattukfel.

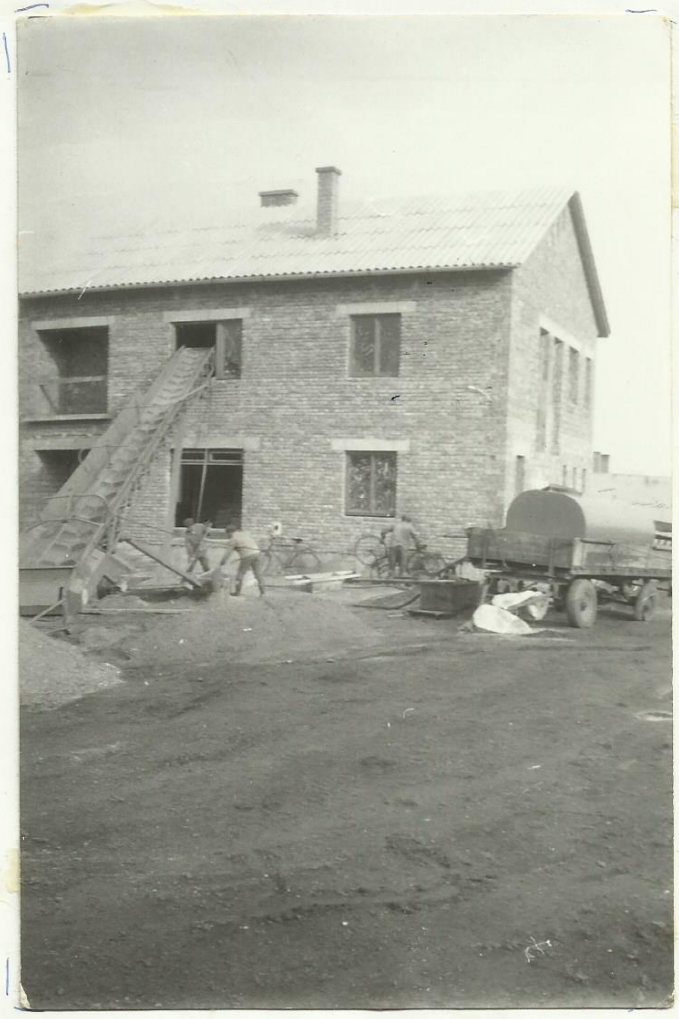
A végrehajtó bizottság a munkák szervezése során nagyon következetes volt és állandóan ellenőrizte, hogy a szükséges létszám az épitésnél rendelkezésre áll e, ill. megjelentek e azok a személyek, akiknek azon a napon munkát kellett végeni.

./.

Amennyiben a munkából valaki bejelentés nélkül távol maradt, még az nap megkerestük és megkérdeztük tőle, hogy miért irt alá, ha nem akarja a munkát elvégezni. A község vezetősége nagy felelősséget vállalt magára, amikor ezt a nagy munkát házilagos kivitelezésben végezte, a legkisebb anyagtól a legnagyobbig mindent nekünk kellett beszerezni, akkor jogosan vethettük fel az egyes emberek felelősségét, mert az ő munkavállalásukra is épitettük az egész munkát és nekünk a csupasz aláirásokra nem volt szükségünk. Szerencsére igen kevés számban akadt olyan személy, akivel külön kellett volna foglalkozni, hogy végezze el a vállalt munkát.
Az alábbi képen látható a gyógyszertár épités közben és az épités gépesitettsége:

1971.május 3o.-ig a gyógyszertár épületére feltettük a tetőt is, hiába halatlan erő rejlik a tömegek összefogásába. Nyugodtan kijelenthetjük, hogy lakosságunk nagyon becsületes volt, nem hagyták cserbe a község vezetését a gyógyszertár ~~n~~épitésénél. Az épitkezéssel május 3o.-án azért kellett leállni, mert a községnek nem volt több pénze és a felettes szervektől sem kapott anyagi támogatást. Ahhoz, hogy 1972.évben az épitkezést be tudjuk fejezni 2oo.ooo.-Ft rövid lejáratu hitelt kellett felvenni a Magyar Nemzeti Banktól a fejlesztési alap terhére és annak alapján tudtuk biztositani a folyamatos épitkezést.

. / .

1972.február 25.-én az idő szinte tavaszias volt +lo C° hőmérséklettel, ami igen ritka jelenség. Igen nagy feladat előtt állt a község, mert be kellett fejezni a gyógyszertár belső és külső pucolását, a burkoló munkákat, valamint a festő és mázoló munkákat. Akkor ugy terveztük az épitkezés befejezését, hogy aug. 2o-ra elkészül. A munkát sikerült a tervnek megfelelően végezni, de ehhez hozzájárultak a különböző vállalatok is. 1972.május 8.-án és 9.-én a Dunai Hőerőmü Vállalat Százhalombatta álaványanyagokat biztositott a község részére, valamint elvégezték az álványozási munkákat is a gyógyszertár körül. Ugyancsak a fenti vállalat 4 kőmüvest és 4 segédmunkást küldött a külső vakolási munkák elvégzéséhez. A brigád rendkivül szorgalmas emberekből tevődött össze és hihetetlen gyorsasággal végezték a munkát, akiknek vezetőjük Krausz György Ráckeresztur Vajda J.u. lakos volt. Rendkivül szorgalmas emberek voltak ezek a kőmüvesek, 1 nap alatt az épület délkeleti és északkeleti részének vakolását elvégezték. Ugyancsak ők végezték el a külső felületek szinezését és egyéb betonmunkákat is végeztek. A községi kőmüvesek szinte kivétel nélkül részt vettek az épület belső vakolási munkáiban, valamint az idősebb szakemberek elvégezték az épület burkoló munkáit és a csempézéseket. A festők elvégezték az épület festési és mázolási munkáit, a lakatosok pedig a vasszerkezeti munkákat. Ugyancsak a villanyszerelők, az épület villanyszerelési munkáit, az asztalosok pedig az épület famunkáit. A fentiek után azt mondhatjuk, hogy a parkettás munka kivételével, valamennyi munkát a helyi szakemberek végeztek el beleértve a tetőfedő és bádogos munkát is. 1972.április elsején dr.Czách József körzeti orvos elment Ercsi községbe és ott vállalt munkát. A Községi Tanács a körzeti orvos állást meghirdette és pályázat alapján dr.Kaszap Erzsébet doktornőt nevezte ki 1972.május 1.-től.

. / .

Nevezett férjezett, kinek férje elektromérnök, 2 családja van. Fényképe az alábbi helyen látható:

1972.aug.26.-án 14 órakor ünnepélyes keretek között átadásra került a község első gyógyszertára. A lakosságnak semmivel sem tudtunk volna nagyobb örömet szerezni, mint a fenti fontos létesitménnyel.
Az alábbi fényképek az ünnepélyes átadást örökitik meg:

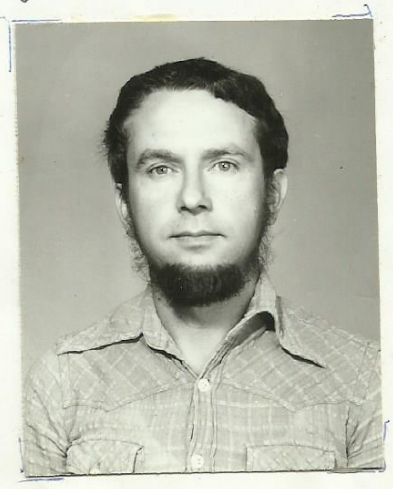

A gyógyszertár teljes kivitelezési költsége 46o.ooo.Ft-ba került ez egyharmadát teszi ki, annak amiért egy vállalat megépitette volna az épületet.
Az alábbi képen látható a teljesen kész gyógyszertár:

Az épület berendezéséről a Fejér Megyei gyógyszertári központ gondoskodott. A gyógyszertárt 1973.január 25.-én nyitotta meg a gyógyszertári központ. A község első gyógyszerésze Bori Sándor, 32 éves, nős, 2 gyermeke va n.
Képe az alábbi helyen látható:

A kinevezett gyógyszerész korábban Rácalmás községben, 8 évig dolgozott.
A lakosság nagy örömmel vette birtokba a létesitményt. A korábbi gyógyszerbeszerzési idő,/ami fél nap volt/ /már csak 1o perc, igy maga a beteg is megtudja helyben vásárolni a szükséges gyógyszert. Az épület szép, kényelmes és az emeleti részen pedig kifogástalan lakás van, amely a gyógyszerész és családja részére kényelmes elhelyezést biztosit. A gyógyszertár forgalma is jó, 1973. március hónapban 1o9.ooo.-Ft-ot forgalmazott, igy bizonyitottnak látszik anyagiakban is, a fenti létesitmény szükségessége. A gyógyszertár forgalmát nagy mértékben segiti a gyógyszerész jó szervező és leleményessége, mivel a környező gazdaságok egy része az állatgyógyászati eszközöket itt vásárolja meg.

Azt kivánjuk a község lakosságának, hogy minél ritkábban kelljen igénybe vennie a gyógyszertár szolgáltatását.

Önkéntes tüzoltótestület

Ráckeresztur községben az önkéntes tüzoltótesület 1889.évben alakult meg. A község első tüzoltó parancsnoka Kocsy-Mayer Gyula volt. Az alakuláskor a szertár egyetlen féltetős fészerből állt. A község központi iskolájánál a jelenlegi emeletes szolgálati lakások helyén. Akkor az egész felszerelése 1 db mozdonyfecskendőből, csákja, tüzcsapó, háromrészes létrából állt. 191o.évben épitette a község a központi iskola mellé a tüzoltó szertárt. 1912. évben nagy tüzvész pusztitott a községben, annak északi részén, a jelenlegi Hősök terén, 5o kh buza égett el. Ugyancsak nagy tüz volt 1916.évben az iskola mögötti Szabadság téren az egész házsor leégett. A községnek tüzoltó parancsnokai voltak: Kocsy-Mayer Gyula, Somogyi István, Novoth József, Héder Sándor, Csizmarik István, Végvári József, Takács Gyula, és 1962.-től jelenleg is tüzoltó parancsnok S.Szabó Károly Bajcsy u. lakos.

. / .

A község lakossága mindig nagy szeretettel támogatta a tüzoltó egyesület munkáját, mert tudták azt, hogy azok önzetlenül a nagy közösség érdekében dolgoznak. Az alábbi képen is a tüzoltó testület tagjai láthatók, valamint hozzátartozóik.

A látható fénykép 1927.évben a tüzoltó egyesület által rendezett szüreti mulatságról készült, a képen az alábbi személyek láthatók: a kép közepén, Major János jegyző és felesége, Lauer Lajos, Bilik József, /kürtös/ Csizmarik Sándor, Baki János, /nádozó/ Herkli János, Bendák Etel, Horváth Zoltán tanitó, Csizmarik István, Vas Gábor, Vigh István, Patatics István, Venczkó József, Buzás Katalin, Bendák Ferenc, Szücs János, Takács István /diridó/ Valásik János, Novoth József, Rézbányai József, Csizmarik József, Veszeli Etel, Vigh Erzsébet, Szabó Erzsébet, Bendák Eszter, Rézmann Teréz.

A község jelenlegi tüzoltó parancsnoka S.Szabó Károly az alábbi képen látható:

A Községi Tanács az 1910.évben épitett tüzoltó szertárt a testülettől elvette és az iskolának, politechnikai oktatás céljára, 1972.évben átadta. A tüzoltó szertárt ideiglenes jelleggel a Községi Tanácsnál lévő félpince épületbe helyeztük el. Ez a megoldás nem volt jó, mert a helyiség vizes volt és a tömlők és egyéb felszerelések gondos kezelését veszélyeztette. A fenti intézkedés elégedetlenséget fejtett ki a testület tagjainak körében. A vezetőség 1964.jan.8.-án tartott ülésén, amelyen részt vett Paulovics József elnök, Gárdonyi u.lakos /kut.int. agronómus/ Mádai Lajos vezetőségi tag, Paksy Sándor titkár, Gaál Imre pénztáros, Gajdó János vezetőségi tag, Szabó Károly községi tüzoltó parancsnok.

. / .

A fenti személyek elhatározták, hogy uj tüzoltó szertárt létesitenek, melynek nagy részét társadalmi munkában végzik. A vezetőség megbizta az elnököt, a pénztárost és Mádai Lajos vezetőségi tagot, hogy keresse fel a Tanácsot és a termelő szövetkezet vezetőségeit és kérje azok anyagi támogatását. Az épitkezést 1965.évben megkezdték és 1966.aug.14.-én került átadásra, mely az alábbi képen látható:

Az épités 15o.ooo.-Ft-ba került és 52.ooo.-Ft társadalmi munkát végzett a lakosság. A község lakossága szereti és támogatja a testület munkáját, örvendetes, hogy apáról fiura szál ez az önként vállalt társadalmi munka.

1969.-ben a községben először rendezték meg a járási tüzoltó versenyt, melyen a község versenyző raja első helyezést ért el. Jelenleg a testületnek van egy női raja is, akik szintén részt vesznek a versenyeken és különböző gyakorlatokon. A testület egy 8oo lit/perces motorfecskendővel rendelkezik. A testület 1974.dec. 15.-én egyesületté alakult át, állandó létszáma 16 fő, valamint a pártoló tagok. Az egyesületté történő átalakitás azzal a céllal történt, hogy olyan személyek legyenek az egyesület tagjai, akik a község területén dolgoznak. Az egyesület elnöke, Nagy Sándor, 1978.aug.27.-én meghalt és helyette, 1979.jan.1o.-én Mádai Lajos Kocsy Mayer u.lakost választotta meg.

Közlekedés:

1951.-évig a községben személy szállitó járművek nem voltak. Azelőtt a lakosság gyalog, lovaskocsival, vagy kerékpárral közlekedett és ugy jártak munkába. Sok ember volt a községben, akik egész életen át gyalog járt Ercsibe, vagy Martonvásárra. Ha esett az eső, ha hordta a havat, akkor is gyalog jártak munkába. 1951.-től állitottak be olyan autóbusz járatot, amely a községen naponta egyszer áthaladt és Székesfehérvárra nagy kerülővel, Perkátán át lehetett eljutni. 1954.évben a Közlekedési és Postaügyi Minisztérium gazdasági vasutak igazgatósága Ráckeresztur Hősök tere és Ercsi vasutállomás között kisvonatot állitott be, mely a fenti utvonalon, menetrend szerint közlekedett és szállitotta az utasokat. A fenti utszakaszon a menetidő 25-3o perc volt.

1966.május 12.-én a gazdasági vasutak igazgatósága a kisvonat forgalmát megszüntette és utána teljes egészében autóbuszok bonyolitják le a forgalmat. Amikor a fenti igazgatóság bejelentette a kisvasut megszüntetését a lakosság körében, de a községi vezetők is felháborodással fogadták az intézkedést, mivel az autóbuszokkal történő személyszállitásokat nem láttuk biztonságosnak,mert akkor meglévő autóbuszok gyakran üzemképtelenné váltak és egyébként sem tudták a nagylétszámu utazó közönséget elszállitani.Azonban a későbbiek során aggájaink alaptalanoknak bizonyultak, mert több és jobb minőségü autóbusz került forgalomba és a szállitás zökkenő mentesen lebonyolitják. A Ráckeresztur és Ercsi vasutállomás közötti közlekedési ideje a korábbi 3o perchez képest 5-6 percre csökkent. 1969.évtől közvetlen autóbusz járat közlekedik Százhalombatta és Budapest Fihommechanikai üzemébe. A helyi járat napi 24 fordulót tesz meg. 1969.évben történt meg a Hősök téri autóbusz végállomás kiépitése, 26o m hosszuságban a Hősök terét megkerülő utszakaszon. Korábban a fenti részen csak földut volt és kezdetben az autóbuszok nem tudtak megfordulni és az utazó közönség erejét kellett igénybe venni, hogy az elsüllyedt autóbuszt a kövesutra kitolják, illetve segitsék. Az autóbusz forduló céljára kiépitett utszakasz egyben a Községi Tanács kezelésében lévő első kövesut is.

197o.évben a községben 27 főnek volt személygépkocsija és 1979.-ben ez a szám 18o főre emelkedett. Kerékpár majdnem minden családban van, de valahol kettő is található.Jelenleg már az ovódáskoru gyermekek is kerékpáron járnak az ovódába, ill. az iskolások az iskolába.1974.május 26.-án Dunaujvárosi Volán közvetlen autóbusz járatot inditott Dunaujvárosba, mely Ráckereszturról indul.

. / .

Autóbusz járat Ráckereszturon:

Postahivatal:

1886.évig a községben postahivatal nem volt. A leveleket és egyéb küldeményeket Ercsi községből lovas kocsival, és gyalog szállitották Ráckereszturra. Az emberek egymással csak levelezésen keresztül tartották a kapcsolataikat, melyet postakocsi szállitott és esetenként több napot vett igénybe mig a levél megérkezett. 193o-ban kezdett jobban a posta a lakosság szolgálatába állni a telefon bevezetésével. 1966.évig a posta különböző magán tulajdont képező épületekbe volt elhelyezve. A legutóbbi postaépület a Kossuth u.15.sz. alatt volt. 1966.évben a Posta Igazgatóság megvásárolta az Ady E.u. a temetővel szemben korábban Vigh Ferenc tulajdonát képező házas ingatlant félkész állapotba. Az épitkezést az igazgatóság befejezte és igy a hivatal és annak vezetője,lakása, egy épületbe került. 1957.óta 1978.szept.25.-ig Tich Józsefné /később Pier Istvánné/ látta el a hivatal vezetését. A postánál dolgozott Bendák Imréné, Budavári Istvánné, és Jávorik Emma. A postahivatal vezetője jelenleg Barcza Magdolna alapi lakos, hajadon, 1978.szept.25.-től látja el a hivatal vezetését.

Kereskedelem, áruellátás:

Ráckeresztur községben 1945.előtt a kereskedelem kizárólag magánkereskedőkön keresztül bonyolódott le.
Bolt tulajdonosok voltak: Németh János vegyesbolt, Szigligeti András vegyesbolt, Bendák Sándor vegyesbolt, Lukács Ernő hentes és vegyesbolt, Vigh Lajos hentes, Apró István vegyesbolt, Náci Ignác vegyesbolt, Schäffer István kocsma és vegyesbolt, Fischer Imre ruházati bolt.

./.

Kocsma tulajdonosok voltak: Zsigmond István, Budavári István, Jámbor Sándor, Novoth József, Sevella János.
A magánkereskedelem mellett ugynevezett "Hangya" szövetkezet is a lakosság rendelkezésére állt. Az alant a Hangya szövetkezet épülete látható:

1945.nov.29.-én Ráckeresztur önálló földmüves szövetkezetté alakult és elhatározta, kiválását a martonvásári és vidéke földmüves szövetkezetből.
1946.jul.28.-án kelt földigénylő bizottsági jegyzőkönyv tanulsága szerint Ivánkai Ernő vissza hagyott 5o kh területéből a fenti bizottság a földmüves szövetkezetnek 43 hold területet termésével együtt jutatott.
Ismertebb ügyvezetők voltak: Garamszegi Alajos, Nagy Ferenc, Novák József, Kolh János, Bucsi György, Baki János, és Halmai László.
1963.év őszén létesitettek a községben cukrászdát, és 1968.évben készitették el a Hősök terén lévő önkiszolgáló élelmiszer boltot, 4oo.ooo.-Ft értékben.

./.

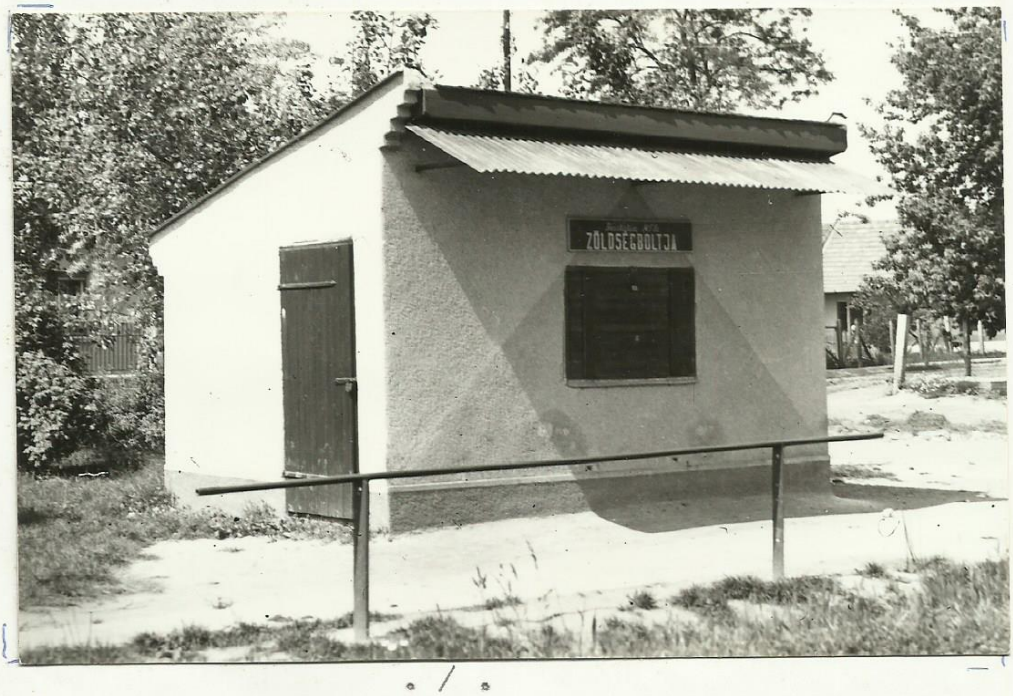
A Hősök téri önkiszolgáló bolt:

1964.évben egyesült az Ercsi és Ráckereszturi földmüves szövetkezet és 1968.évben kapta az uj elnevezést, mely - szerint Általános Fogyasztási és Értékesitő Szövetkezet. 1969.évben a Szabadság téri kisvendéglő nagyobb mérvü felujitásával, presszós kisvendéglővé lett átalakitva, 400.000.-Ft-ból.

Az egy lakosra jutó évi élelmiszer forgalom 3113.-Ft és az egy lakosra jutó vendéglátói forgalom 1969-ben 974.-Ft- volt, és ez a szám 1979.évben már 2.660.-Ft/fő. Jelenleg a községi ügyintéző Kovacsevics Frigyesné József A u. lakos. Az áru ellátás a községben általában jó, csak a friss hus ellátás nem megfelelő, különösen sertéshusból nagyon kevés van. Az Általános Fogyasztási és Értékesitési Szövetkezet sok olyan árut értékesit, amit azelőtt nem is ismertek az emberek. Motorkerékpár, vill.vasaló, televizió, mosógép, centrifuga, gáztüzhely, hütőgép, porszivó, kávéfőző, olajkályha, vill. tüzhely, vill.melegitő, vill. daráló stb.

1970.év ápr.15.-én az ÁFÉSZ Zöldség boltot létesitett,valamint a Március 15 mezőgazdasági termelő szövetkezet is. A TSZ zöldségbolt az alábbi képen látható:

. / .

197o.évben 3 zöldségbolt volt a községben és azzal biztositották a lakosság ellátását.
1971.évtől a község husellátása javult, mert az ÁFÉSZ-nak lehetősége nyilott arra, hogy a község állattartó gazdáival szerződést kössön, hizott sertésekre és azokat közvetlenül a hus boltjába értékesitse. Jelenleg a husbolt vezetését Makács István végzi, akinek a tulajdonát képezi az üzlet és a vágóhelyiség is. 1972.évben készitették el az olajtároló kutat, igy lehetővé válik, a fütőolaj helybeli megvásárlása.
1974.május lo.-én az Ercsi Takarékszövetkezet megkezdte a helyi kirendeltség megkezdte az irodaépület épitését Ráckereszturon.
1974.szept.13.-án az uj épületbe a takarékszövetkezet dolgozói beköltöztek, amely szép tiszta és világos, öröm ott dolgozni.
1976.év jan.1.-től a dunaujvárosi járási általános és fogyasztási szövetkezetek egyesültek az egész járásban egy ÁFÉSZ van Dunaujváros székhellyel.
Az egyesüléssel az eddigi tapasztalatok azt bizonyitják, /1979./ a község lakosságának áruellátása nem javult,bár az alapvető élelmiszerekből az ellátás folyamatos.
Az 1979.évben az egy főre jutó évi forgalom értéke 6.266.-Ft, a szeszes ital fogyasztás pedig 2.66o.-Ft az utóbbi összegben nem szerepel a boltókból megvásárolt palackozott szesz áru /bor, sör, pálinka, konyak/.
A helyi Március 15 termelő szövetkezet létesitett egy tej- és tejtermék boltot, valamint egy husboltot igy a fenti árukból az ellátás sokat javult.

A fentiek ellenére nagy szükség lenne az üzletházlózat korszerüsitésére, mivel a meglévők nagy része 15o-2oo éves és ezen tulmenően a Zöldségbolt a husbolt, a vas- müszaki árubolt magántulajdont képező épületbe van elhelyezve.
A zöldségbolt olyan állapotba van, hogy már 2 éve kiadták a bontási engedélyt, de a tulajdonos nem tudja azt lebontani, mivel az ÁFÉSZ a zöldségboltot más helyre elhelyezni nem tudja.

. / .

A Magyar Kommunista Párt helyi szervezetének megalakulása és munkája:

Községünkben a Magyar Kommunista Párt helyi szervezete 1944.dec.14.-én alakult meg, a Gárdonyi G.utcában, Erdőhegyi János tulajdonát képező épületben, aki egyben a szervezet titkára is lett. Kezdetben 25 fő volt a taglétszáma, amely a későbbiek során igen nagy számban megszaporodott. 1945.februárjában már a Szabadság tér 19.sz. alatt volt a pártszervezet. A pártszervezet első feladata volt, segiteni a szovjet hadsereget az élelmezési és elhelyezési gondok megoldásában. A Magyar Kommunista Párt tagjai voltak az elsők, akik felismerték, hogy ez a társadalom lesz hivatva a rra, hogy megszüntesse az osztály ellentéteket és megteremtse a kizságmányolástól mentes társadalmat. A föld, a gyár, a lakosság a nép tulajdona lesz. Nagyon sok éjszakát dolgoztak fáradságot nem ismerve, kezdetben ösztönösen, később pedig rövid tanfolyamokon szerezték meg azokat az ismeret anyagokat, melyek tovább adásával nevelték az embereket és tekintélyt szereztek a pártnak. Szervezték a földosztást, irányitották a megtermelt anyagok betakaritását. 1946.évtől a pártszervezet helyisége a Szabadság téri utkanyarban lévő ingatlan lett. A pártszervezet egyik legnagyobb feladata a választási harcok hiteles lebonyolitása volt. A legfőbb célkitüzés az volt, hogy a különböző pártokkal szemben a szavazat többséget megszerezze és igy az élen járó vezetést biztositani tudták. A párt meggyőzdte a hitetlenkedőket, hogy a föld azé lett, aki megmüvelte. A nép első perctől támogatta a párt tevékenységét, mert felismerték, hogy politikájával az embertömegek érdekeit juttatja kifejezésre. A pártvezetők és tagjai minden ellenszolgáltatás nélkül dolgoztak, saját költségükre utaztak, sokszor gyalog, nagy távolságokat tettek meg, hogy elvigyék a legeldugottabb helyekre is a párt szavát és az ujjáépitésre, a termelésre mozgositsák a lakosságot. A községi pártszervezet egyben összekötő szerepet is töltött be a felsőbb szervek és a község lakosságaközött, tájékoztatta őket arról, hogy az egyes intézkedések milyen kedvező, vagy kedvezőtlen hangulatot idéztek elő a lakosság körébe.

BIZONYÍTVÁNY

Horváth István elvtárs részére,
aki az 1954/55-ös pártoktatási évben a

III. PÁRTKONGRESSZUS ANYAGÁT TANULMÁNYOZÓ

~~*középfokú~~ ~~alsófokú~~ tanfolyamot ~~*kiválóan elvégezte~~ elvégezte

Ráckeresztur, 1955. ápr hó 18 n.

Fricz József
propagandista

Horváth Etel
párttitkár

*A nem kívánt szöveg törlendő

A pártszervezet tagjai voltak az elsők, akik magukévá tették és követték a párt politikáját. A párt volt az, aki elinditotta a községben a szövetkezeti mozgalmat és azok közül került ki döntő részben a szövetkezet tagsága, melyet 1949.-ben megalakitottak Lenin Termelő Szövetkezet néven. Az első belépők közé tartozott, Horváth István Ady E.u. lakos, T.Szabó József Táncsics u., Szabó Antal Gárdonyi G.u., Király Pál Arany J.u., Veszeli Antal Ady E. u., Erdőhegyi János Gárdonyi G.u.
A fenti személyek szinte hosszu évtizedeken át nagyon becsületesen és következetessen végezték a pártmunkáikat. A párttagok voltak a legbátrabbak, akik akkor még teljesen ismeretlen gazdálkodási formához kezdtek, de biztak abban, hogy jó lesz azaz uj gazdálkodási forma, mert azt a párt kezdeményezte. A párt politikája az elmult időszak alatt helyesen lett a községben végrehajtva és a főbb célkitüzések megvalósitása mindig találkozott a község lakosságainak érdekeivel. Igaz volt egy olyan időszak, amikor nem vették tulságosan figyelembe a pártszervezet véleményét a nép hangulatának alakulásáról.
1950-1956.-ig sok olyan intézkedés történt, amely rontotta a párt tömegkapcsolatát. A begyüjtési rendszer sok bonyodalmat, gondot okozott a pártszervezetnek, nehéz volt össze egyeztetni a központi és helyi érdekeket. Bár a kettőt nem lehet elválasztani, azoknak azonosulni kell. A nagy beszolgáltatási rendszer általában a szegényebb gyengén gazdálkodó rétegeket sulytotta, mert szinte az összes terményüket be kellett szolgáltatni. A pártnak és a tanácsnak kellett a munka során a lakosságot meggyőzni az akkori gazdaságpolitika helyességéről még akkor is, ha azzal ők sem teljes mértékben értettek egyet. A végrehajtóknak meg kellett győződni arról, hogy a padláson és egyéb terménytároló helyen nincs e már elszállitani való, mert ha volt azt könyörtelenül el kellett vinni. A radikális fellépés bizonyos mértékig jó volt azoknak, akik felesleges terményt is tudtak előállitani, mert azt szabadpiacon értékesitették és 1.000.-Ft-ot is kaphattak egy mázsa buzáért, vagy kukoricáért.

./.

1953.évben pedig 1.ooo.-Ft még elég nagy pénz volt, amit bizonyit az is, hogy a Községi Tanács Végrehajtó Bizottságának titkára 85o.-Ft-ot kapott havonta.
A fenti gazdaságpolitikai elvek sértették az állampolgárok érdekeit, de a pártszervezetnek a fenti politika helyességét kellett bizonyitani még akkor is, ha ők maguk sem értettek vele egyet, pedig meggyőzni másokat csak ugy lehet, ha megvagyunk győződve arról, amiről másokat meg kivánunk győzni. A fenti gazdaságpolitika is bizonyos mértékig hozzájárult az 1956.évi ellen forradalomhoz, amely gazdaságilag és politikailag megtépázta az országot és a község lakosságát is felbojgatta.
A község kommunistái itt maradtak a faluban, a kormány a beszolgáltatást eltörölte és az ujjá alakult pártszervezet bizonygatta, hogy a begyüjtési rendszer mennyire helytelen volt és igy azoknak a párttagoknak, akik korábban a begyüjtés szükségességét magyarázták most az ellenkezőjét kellett bizonyitani, igy bizony a gyors eltérő magyarázat sok ember hitét megingatta, nehéz volt visszaszerezni a bizalmat a pártnak és tagjainak.
A pártszervezet feladata volt a mezőgazdasági termelő szövetkezetek megszervezése. A fenti munka nem volt könnyü, mert az akkor müködő termelő szövetkezet nem volt kiváló, igy nehéz volt bizonyitani, hogy a nagyüzemi gazdálkodás jobb lesz, többet biztosit az egyéneknek és a népgazdaságnak is. A fenti munkát nehezitette az is, hogy az állami gazdaság, amely már majdnem lo éve müködött elég gyenge gazdasági eredményei voltak, igy hát nem lehetett csodálkozni azon, hogy az emberek ugy féltek a termelő szövetkezettől, mint az ördög a tömjén füsttől.
1958.év tavaszán a Kossuth L.utcai tanács épületben a pártszervezet összehivott 2o-25 néhány jól gazdálkodó paraszt embert, hogy ismertessék velük a nagyüzemek jelentőségét, de mire vége lett volna a beszélgetésnek, alig maradt egy pár ember a többiek különböző ok miatt eltávoztak. A későbbi következetes munkával a pártszervezet eljutott már odáig, hogy meghalgatták az emberek a szövetkezetről tartott előadást és utánma azzal a gondolattal távoztak el, hogy lépjen a szövetkezetbe az aki akar.

. / .

1959.év március 11.-én kezdődött meg a község területén a nagymérvü termelő szövetkezeti szervezés. A régi tanácsépület elnöki irodája olyan volt, mint egy hadmüveleti központ. Az egész község belterülete fel volt térképezve, mellyen meg voltak jelölve a már tsz.tagok ingatlanai kék szinnel, mig az uj belépők ingatlana piros szinezést kapott. A kivülállók kockája üres volt és ez volt a legtöbb. A helyi erők száma és képzettsége kevés volt ahhoz, hogy ezt a rendkivül nehéznek igérkező feladatot végrehajtsa. Segitséget kértünk és kaptunk a dunaujvárosi üzemek munkásainak személyében, akikkel együtt március 2-11.-ig szinte éjjel-nappal végeztük a felvilágositó munkát.Rendkivül nehéz munkája volt a pártszervezetnek mind addig, amig a községben élen járó gazdának számitható családok be nem léptek a termelő szövetkezetbe, ezek közé tartozott a Damak család, mert minden család arra hivatkozott, hogy akkor lépnek be, ha a Damakok is a termelő szövetkezetnek tagjai lesznek. A fenti munkát napmint nap Pilók János dunaujvárosi járási pártbizottság első titkára irányitotta, nevezett személlyel közösen nagyon sokat foglalkoztunk személyesen Damak Pál Kossuth utcai lakossal, aki abban az időben is kiváló gazdálkodóként volt elismerve a községben. A sok foglalkozást követően Damak Pál belépett a termelő szövetkezetbe azzal, hogy lehetővé teszik számára, hogy egy uj termelő szövetkezetet szervezzenek, ami meg is történt és a tsz. a Buzakalász nevet vette fel. Damak Pál belépését követték a többi Damak családok is és azzal megindult a tömeges belépés a termelő szövetkezetbe. A Damak család belépését követően olyan tömeges volt a belépés a termelő szövetkezetbe, hogy 1959. március 10.-én egyetlen napon 128 család 1136 kh földdel lépett a szövetkezeti gazdálkodás utjára. A termelő szövetkezetek megalakulását követően létre kellett hozni minden termelő szövetkezetben az alapszervezeteket. A kis alapszervezeteknek az volt a feladatuk, hogy politikai munkájukkal segitsék az ujonnal megalakult szövetkezetek szervezeti kialakitását és a politikai hangulat kedvező alakitását.

A pártszervezet tagjainak nagyon sok felvilágositási munkát kellett végezni a termelő szövetkezeti tagság körében, mivel a kezdeti időszakban kilátástalannak látták a helyzetet és nem akartak dolgozni. A szövetkezeti tagok közül sokan azt gondolták, hogy csak másoknak okoznak kárt, és kellemetlenséget a nemtörődöm magatartásukkal. A kezdeti időszakban a vezetőség munkára hivta a dolgozókat sokan azzal válaszoltak, hogy végezze el a tsz. a munkát, tehát nem értették azt, hogy a termelő szövetkezet a tagok nélkül nem tud gazdálkodni, és munka nélkül a tagság nem juthat jövedelemhez. A munkához való rossz viszony mutatta az is, hogy rendkivül gyenge terméseredményeket értek el az első zárszámadási közgyüléseken, 21 forint volt az egy munkaegység értéke, ami igen alacsony volt. A fentiektől függetlenül azok a tagok, akik rendszeresen munkát végeztek a szövetkezetbe, nyilván többet is kerestek, mint a többi, de az alacsony létszámmal a legjobb munkához való viszony mellett sem tudták rendesen a területeket megmüvelni. Sok ember elment a községből üzembe dolgozni,akik azelőtt csak kizárólag földmüveléssel foglalkoztak. Kezdetben az üzemek csak akkor alkalmazták munkára a termelő szövetkezet tagjait, amennyiben a tanács igazolta,hogy nem tsz.tag, ill. termelő szövetkezet nyilatkozott, hogy nem tart igényt a munkájára. Nagyon furcsa helyzet volt ez az intézkedés, mert megakadályoztuk a szabad munkavállalást, de az akkori pánikszerü munkaerő vándorlás megakadályozása ezt tette szükségessé. A fenti intézkedést még kedvezőtlenebbnek tünik akkor, ha ez a 2o.század vége felé következett be, de ez az átmeneti intézkedés szükséges volt és igy közben a termelő szövetkezetek megerősödtek a tagság megnyugodott. Több olyan személy volt, aki korábban elment a termelő szövetkezetből és amikor azok gazdasági és politikai élete megerősödött visszatértek. Ma már az emberek nagy többsége megelégedéssel végzi a munkáját,de ez természetes, nem jelent teljes megelégedettséget, de az nem is lenne jó, mert akkor az a munka rovására menne.

./.

A gépesitési szint jelenleg a termelő szövetkezetbe jó, sok olyan munkát végeznek géppel, amely azelőtt teljesen igénybe vette az emberek fizikai erejét, és látástól vakulásig dolgoztak. Ma reggel 7 órától délután dolgoznak a mezőgazdaságban is, szinte olyan rendszerbe, mint a nagyüzemekben, azzal a különbséggel, hogy nyáron egy kissé többet, a téli időszakba viszont kevesebbet dolgoznak. A fentiek szerint alakult a termelő szövetkezeti tagok élete, akik 19 évvel ezelőtt bármilyen munkát vállaltak volna, csak ne a termelő szövetkezetbe kelljen dolgozni. Nagyon nagy a fejlődés az emberek gondolkodásában is, mert olyan emberek, akik korábban kézzel-lábbal hadakoztak a termelő szövetkezet ellen ma már a legjobb dolgozói a termelő szövetkezetnek. A Március 15 termelő szövetkezet párttitkára 1975.jul.1.-től Gergő Katalin, aki az egész községre kiterjedően ellátja a politikai munka irányitását. 1979.febr.15.-én Gergő Katalin párttitkár a dunaujvárosi Járási MSZMP Bizottság járási uttörő titkárnak nevezte ki, helyette Madai Istvánné Ráckereszturi lakost választotta meg az alapszervezet párttitkárnak.
1979.jan.31.-én Takács Imre a fejér megyei pártbizottság titkára tartott a községben pártnapot. A pártnapon részt vett Listár Sándor elvtárs, az MSZMP dunaujvárosi járási Bizottságának első titkára is. A fentieket azért is tartottuk szükségesnek megjegyezni, mert az elmult 22 év alatt ez volt az első eset, hogy ilyen szintü előadó tartott előadást, a községbe. Takács elvtárs 1973.óta a község országgyülési képviselőjeként is meg lett választva.

A község történetének első kötetét azzal fejezem be, hogy kérem az utókort, hogy örökitse meg a község mindennapi életét lakosságának tevékenységét, mert ez a nép megérdemli azt, hogy munkájáról az utókor is tudomást szerezzen.

Ráckeresztur, 1979.december 21.

Társadalmi és tömegszervezetek munkája:

A község gazdaségi és politikai életének alakitását segitik a községben lévő tömegmozgalmak,tömegszervezetek.
Jelenleg községünkben két Kommunista Ifjuségi Szövetségi szervezet van,kiknek feladata a község ifjuséhának összefogása és a közérdekében a munkákra mozgositása.

A községben élő nők összefogását az 1945 éves időket követően a Magyar NőK Demokratikus Szövetsége /MNDSZ/fogta össze,majd azt követően a Nőtanácsok,majd a Nőbizottságok segitik a nők bevonását a társadalmi életbe.
Sokat tettek és tesznek a kulturált község kép megteremtésérté, a nők tanulásra és munkára mozgositása terén,különböző klubokat szerveznek,mellyel a lakósság szorakoztatását és nevelését is segitik.
Ápolják a régi hagyományokat szüreti mulatságokat,felvonulásokat szerveztek,melyt az 1959. évben megrendezett és alant látható kép is bemutat.

Magyarnóta esteket rendeztek,melynek bevételét az iskolai hangszerek megvásárlására forditották. A fenti munka szervezését Gál Imréné Eötvös u.-i lakós végzi aki fáradságot nem ismerve sokat tesz a közérdekében. Az ovódának különböző berendezéseket vásároltak és folyamatosan segitik a község parkositását. A község vezetése a fenti szervezet vezetőinek és tagjainak munkáját nagyra értékeli és köszönetét fejezi ki minden közreműködőnek.

Az alábbi képen látható a magyarnóta est fő szervezője aki a képen maga is énekel.

A községben igen régóta müködik a Vöröskereszt szervezet. A fenti munka irányitását Háder Lajosné Szabadság téri lakós végzi többmint 2o éve, akinek a fényképe alant látható.

A vöröskereszt szervezet segiti megismertetni a lakossággal az elsősegélynyujtás alapvető szabályait, személyi és közösségi tisztaságra nevelés, közterületek folyamatos tisztántartását végzik önzetlenül, szervezik a véradó mozgalmat, segitik az idős beteg emberek helyzetének javitását, játszóteret épitettek és annak folyamatos gondozását szervezik. Hasznosnak és eredményesnek itéli meg a község vezetése a szervezet önzetlen társadalmi munkáját és köszönetét fejezi ki a vezetőinek és tajainak egyaránt.

A tömegszervezetek között az egyik legjobban dolgozó szervezet a Magyar Honvédelmi Szövetség.
A fenti szervezet feladata a haderőn kivüli honvédelmi kiképzés szervezésé, mellyet kiválóan végez Horváth István klub-titkár irányitásával.
Nevezett képe az alábbi helyen látható.

Horváth István korábban Ráckeresztur községben lakott, majd Ercsi Deák Ferenc u.8.sz.alá költözött, de azt követően sem hagyta abba a ráckereszturi szervezet irányitását.

Nevezett Ercsi községből jár át, rendkivül sok szabadidőt áldozfel a közért. Az irányitásával a szervezet tagjai sok dicsőséget szereztek a községnek, járásnak, de a megyének is. Horváth István az eredményes kiemelkedő munkájáért számtalan kitüntetést, tárgy és pénzjutalmat is kapott.
A közérdekében végzett kiemelkedő munkája eredményeként példaként állitjuk a lakósság elé és köszönetünket fejezzük ki példamutató, önzetlen helytállásáért.

A fenti szervezet nemcsak a hatáskörében tartozó munkát végzi el, hanem résztvesznek különböző társadalmi munkában is. Segitették a gyógyszertár épitését, lőtér épitését, járdaépités, fásitás, parkositás, sportszertár épités, munkáiban vettek részt. Jellemző a munkájukra a szervezettség, céltudatosság, következetesség, számon kérés és jutalmazás egyaránt.

A községi sport:

A községben a labdarugó sportnak vannak csak hagyományai, egyéb szakosztályok nem alakultak ki ennek tárgyi, személyi és pénzügyi okai is voltak.

A sportpálya a község keleti részén volt kialakitva, a mérközése után a játékosok különböző magánházaknál öltöztek és mosdótálban mosták le a mérközés szannyezödését.

1978. augusztus 2o.-án, a községi tanács átadta a sportoló közönség részére a Kossuth Lajos utcában kialakitott sportpályát, ahol öltöző, szertár, zuhanyozók /hideg-melegviz-/áll a hazai és vendég csapatok részére.
Elkészült és a sportolók rendelkezésére áll a kézilabda-pálya is. A községi tanács 3o.ooo Ft-ot biztosit évente a sportkör müködésére, valamit éves szinteken a helyi termelőszövetkezet is anyagilag támogatja tömegsportot.

A községben müködik a Hazafias Népfront helyi szervezet, melynek munkájában résztvehet nemre, fajra, különböző világnézetet valló, de a nagy nemzeti célok megvalósitásáért dolgozni hajlandó valamennyi személy. A mozgalom munkáját az elnökség irányitásával a bizottság végzi. A mozgalom lehetőséget adott és ad, hogy az egész lakósságot átfogó nagy feladatok végrehajtására mozgositjuk. Különösen fontos szerepe volt és van a választások lebonyolitásának megszervezésében, és lebonyolitásában, társadalmi munkák szervezése, nézetek és vélemények egyeztetésére, és valamennyi olyan kérdések megtárgyalására ami a minden napi életünket valamilyen formában érinti. A fenti laza tagsághoz nem kötött tömegmozgalom jól szolgálta és szolgálja a közösségi feladatok végrehajtását.
A község vezetése köszönetét fejezi ki azoknak akik a mozgalomban mint vezetők és aktivák résztvesznek és segitik a közösség életének szebbé jobbá tételét.
A Hazafisa Népfront titkári munkáját Paulovics Mátyásné született Papp Mária többmint 15 éve folyamatosan ellátja, mely társadalmi tevékenységért szintén öszinte megbecsülésünket és köszönetünket fejezzük ki munkájáért.

A képen látható orvosi rendelő és tanácsadó helyiség látható, amely 1962. évben került épitésre.
A régiházból alig maradt valami, igy szinte teljesen ujberuházásnak számitott.

A rendelő épitésével az alapvető egészségügyi ellátás megvalósult.

A képen az 1864. évben épietett község-háza látható, melyben 1962. évben megszünt a munka 4 darab lakás lett belőle és bontásra került 198o.-évben.

Az épülethez tartozó terület a Napköziotthonos Ovóda használatába került.

Állattenyésztés,állatgyógyászat:

A község hagyományosan mezőgazdasági település,igy jellemző volt rá az állattenyésztés is,melynek során sertés, ló, szarvasmarha,valamint baromfi neveléssel is foglalkoztak.
A háztáji gazdaságokban még 1957. évben is az alábbi állatok voltak:
Szarvasmarha 45o db.,sertés 35oo db, ló 25o db, baromfi 22.ooo db.
Korábban a községnek nem volt önnálló állatorvosa,más településekről -Adony és Ercsi- állatorvosai végezték a munkát.
Ismertebb állatorvosok voltak a községben:
Dr. Rombauer Pál, Dr. Vásárhelyi Ernő aki 1955-től mint Ercsi állatorvos kapcsolt községként elláta Ráckeresztur községben is a munkát és 1958. évtől csak a Ráckereszturi állatorvosi feladatokat végezte 1963-ig.

1964. augusztus 1-től a község állatorvosa Dr. Zamody János 24 éves akkor nőtlen fiatal ember került kinevezésre.
Később megnősült és egy gyermeke van.
Nevezett fényképe az alant látható:

A fent felsorolt háztáji állomány nagymértékben csökkent, az 197o. évi adatok szerint 39 szarvasmarha,15 ló és 2521 db. sertés volt.
Az 197o. évre a Március 15 termelőszövetkezet állatállománya pótólta a háztáji kiesését, 5o7 db. szarvasmarha,1844 db. sertés,35 db, ló, 395 db. juh található.
A fenti állatok szakszerü tenyésztését a főállattenyésztő irányitásával végzik, Takács István, Ráckeresztur Petőfi Su.5.s alatti lakós -üzemmérnök- személyében.
A fenti állatállomány gyógykezelését az állatorvos szakszerü, lekiismeretes irányitásával végzik.
Az állatorvos részére a községi tanács 197o. évben lakást épitetett és jelenleg kulturált körülmények között lakik és végezheti munkáját.
A községben 1968.évben Ragados-Száj és Köröm Fájás megbetegedés ütötte fel a fejét,a szarvasmarha és sertés állománynál.
A betegség megállapitását követően állami kártalanitás mellett az állatok kiirtását rendelték el,később pedig a kijelölt helyre kellett az állatokat elszállitani az állatok forgalmi értékét az állam megfizette.A járványos betegséget sikerült megszüntetni,ezt segitette a termelöszövetkezetben kialakitott korszerü állattenyésztési telep,valamint az állatorvos és állattenyésztők lekiismerete munkája is.

Feljegyzések a rendkivüli időjárásokról:

Az időjárási viszonyokat azért tartottam szükségesnek feljegyezni, mert hajlamosak vagyunk arra, hogy rövididőn belül elfeledjük azt, ha nagyon meleg, illetve hideg volt és mindjárt azt mondjuk, hogy ilyen hideg. illetve meleg még soha nem volt. A feljegyzés a leirt napon történt.

- 197o. március 3.-án, reggelre 6 cm-es hó ese tt.
- 197o. május 2.-án, havas eső esett és 3-4 celziuszfok volt a napi hőmérséklet .
- 1975. március 6.-án, plusz 18 celziuszfok volt a hőmérséklet,
- 1975. március 23.-án, /vasárnap reggelre/. 1 centiméteres hó esett és a hőmérséklet minusz 5 fok volt.
- 1975. december 23.-án, ragyogónapsütés volt és a hőmérséklet minusz 3 fok volt.
- 1977. március 25.-én,/péntek/a hőmérséklet plusz 25 fok.
- 1977. március 3o.-án, reggelre 1 centis hóesett a hőmérséklet minusz 1 fok volt. A legnagyobb baj az volt, hogy a gyümölcsfák kivirágoztak.
- 1977. március 31.-én, reggelre 2 centis hóesett,
- 1977. április 12.-én, reggel a hőmérséklet minusz 4 fok volt.
- 1977. május 2o.-án, 2o és 21 oraközött rendkivül nagy vihar volt a községben és nagy jégeső volt főképpen a község középső részén. A viharnagyságára jellemző volt, hogy több épület tetőzetét megrongálta és több ház ablakát betörte a jég.
- 1977. junius 2.-án, reggelre plusz 2 fok volt a hőmérséklet a rádió bemondása szerint 1928. junius 2-óta nem volt ilyen hideg junius.
- 1978. május 12.-én, reggelre plusz két fok volt a hőmérséklet és reggel 6 -orakor sűrü hó szállimgozott.
- 198o. január 14.-én, reggelre minusz 2o fok volt a hőmérséklet, több pincében vizmotrok is befagytak.
- 198o. március 21.én, reggelre 3 centis hó esett a hőmérséklet minusz 2 fok.
- 198o. julius 22.-én, ahőmérséklet plusz lo fok, a hüvés időjárás miatt a gabona érése késik a buza 15-2o %-a került le aratásra.

Ráckeresztur, 198o. julius 23.-án.

Vrbik József
tanácselnök